

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

juni 2012 | jaargang 16 | #06

Onderzoeksprofessor Francis Heylighen

'Specialist in generalisme'

Boeren in nood

**Allochtonen helpen
allochtonen op weg**

Audio-avontuur in
het kasteel van Gaasbeek

Een kasteel vol zotte muizen

+ AGENDA EN ZOMERFESTIVALS

i

Joris Pauwels uit Grimbergen werd vorige maand door Maarten Vekens aangeduid om *deketting* voort te zetten. De rode draad in het leven van Joris Pauwels is de horeca. Momenteel werkt hij als zaalverantwoordelijke in restaurant Serenata in Zaventem.

‘Je burenen kennen’

Toen Joris Pauwels (55) afstudeerde aan de hotelschool in Antwerpen, wist hij het al: ‘Ik wil verder in de horeca. Ik ben meteen in een restaurant gaan werken. Ik deed veel ervaring op in restaurants in De Haan en Bonheiden. In 1978 ben ik in La Couronne in Laken gaan werken. Daarna begon het te jeuken en heb ik De Kwien’s Taveerne in Schepdaal opgestart. Dat heb ik veertien jaar met veel passie gedaan. Ik was er snel ingeburgerd. Ik gaf de plaatselijke middenstanders en de vele verenigingen een warm onthaal en dat werd gewaardeerd. Na veertien jaar zocht ik een nieuwe uitdaging en heb ik de taverne overgelaten. Ik ben in discotheek The Lord gaan werken. Toen die zaak werd overgenomen, begon ik als zaalverantwoordelijke in het Italiaans restaurant Serenata in Zaventem, waar ik nog altijd werk. Sinds 1997 woon ik in Grimbergen, een rustige gemeente waar je je burenen nog kent. Er is een gezellige zondagsmarkt en als ik op zondag niet moet werken, ga ik naar de abdijkerk om de misviering bij te wonen. Daar komt op zondag nog altijd veel volk naartoe. Op Palmzondag ga ik altijd. Dat is een belofte die ik aan mijn overleden moeder maakte.’

‘Grimbergen ligt ideaal. Als ik vrienden in Schepdaal wil opzoeken, ben ik zo daar, al probeer ik toch de spits te vermijden. Ook mijn werk in Zaventem ligt om de hoek. Ik woon wel in Grimbergen, maar blijf toch nauwe banden met Dilbeek en Schepdaal houden. Ik heb daar immers een deel van mijn leven opgebouwd. Ik blijf bijvoorbeeld

mijn huisdokter in Schepdaal trouw. Ik noem mezelf graag een randbewoner, gezien mijn link met Dilbeek, Grimbergen en Zaventem, maar toch kan ik Brussel niet wegcijferen. Een gezellig terrasje doen of iets gaan eten in de hoofdstad, sla ik niet af. Er zijn vele, gezellige hoekjes in Brussel, maar er wonen, nee. Geef mij maar Grimbergen. Ze noemen deze gemeente niet voor niks *De parel van Vlaams-Brabant*.’

‘Wat me opvalt, is dat er in de Rand veel zwerfvuil rondslingert. Of ik nu in Zaventem, Dilbeek of Grimbergen kom, ik zie op veel plaatsen zwerfvuil liggen. Het is een probleem dat pakweg twintig jaar geleden niet zo acuut was. Vooral de verhoogde bermen liggen er vuil bij. Sinds er geen pesticiden meer gebruikt mogen worden, zie ik ook het onkruid welig tieren: op voetpaden, bruggen, in straten, noem maar op. Nee, de Rand wordt er niet properder op. Ik vrees dat het vooral een mentaliteitsprobleem is. Mensen dumpen vuilniszakken omdat het te veel kost. Maak die zakken gratis en hopelijk verdwijnt het slukstorten.’

TEKST Joris Herpol ■ FOTO Filip Claessens

i In onze rubriek *deketting* laten we elke maand een bekende of minder bekende inwoner uit de Rand aan het woord over de dingen die hem of haar bezighouden. Hij of zij duidt de volgende randbewoner aan die de ketting voort mag zetten.

inhoud

13

AGENDA BINNENIN

Politiekorpsen bestuderen fusie

04

10

24

26

12 Verrassend palet aan amateurpodiumkunsten

Met de tweejaarlijkse Prijs Roger Van de Voorde bekroont Zinnema podiumdisciplines uit de sector van de amateurkunsten. De jury gaat op zoek naar authenticiteit, creativiteit en vernieuwing bij gezelschappen, groepen en solocisten uit Brussel en de Rand.

23 Fanfare Zoniëngalm heeft jonge dirigent

Amateurmuziekmaatschappijen hebben het niet altijd makkelijk. De leden verouderen en een dirigent vinden is een opgave. Met Bram Mergaert heeft de Koninklijke fanfare Zoniëngalm uit Jezus-Eik een van de jongste dirigenten van Vlaanderen kunnen strikken.

EN

28 Allochtonen helpen allochtonen op weg

Het *ei van Columbus* wordt het genoemd. Personen van allochtone afkomst, die hier al een tijd verblijven, inschakelen als brugfiguren om recent aangekomen allochtonen wegwijs te maken in de lokale leefwereld. Het lijkt een succesformule.

FR

02 ■ deketting

06 ■ vanassetotzaventem

09 ■ mijngedacht

16 ■ bouwwerk

24 ■ opstap

25 ■ huizentuinen

26 ■ natuurlijk

29 ■ kwestievansmaak

30 ■ nachtkijker

32 ■ gemengdegevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 188.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | Realisatie vzw 'de Rand' | Hoofredactie Geert Selleslach | Eindredactie en coördinatie Ingrid Laporte | Vormgeving Jansen & Janssen, Gent | Fotografie Filip Claessens en David Legréve | Druk Roularta, Roeselare | Redactieadres Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | Verantwoordelijke uitgever Jan de Bock, Departement Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | uit in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Politie

De politiezones in de Rand botsen letterlijk op hun grenzen. De beslissing om vierhonderd extra agenten in te zetten in Brussel zou een fusie tussen een aantal politiezones in een stroomversnelling kunnen brengen, maar zuigt politiemensen ook weg uit de Rand.

TEKST Luc Vanheerentals • FOTO Filip Claessens

Halle, Sint-Pieters-Leeuw en Beersel sloten in het verleden een interzonaal samenwerkingsakkoord af voor een aantal taken zoals slachtofferbejegening, opleidingen inzake geweldbeheersing, prioritaire bijstand bij interventies, ... Er zijn nog andere vormen van samenwerking. Zo brengt de politiezone Beersel haar gevangenen naar cellen in Halle. Er wordt ook gedacht aan de aanwerving van gemeenschappelijke vertrouwenspersonen. Ook in andere zones bestaan dergelijke samenwerkingsverbanden. Zo heeft Beersel bijvoorbeeld een samenwerkingsakkoord met de politiezone Rode op vlak van bijstand bij interventies en onderzoeken. Ook de politiezones AMOW (Asse-Wemmel-Opwijk-Mechtem) en TARL (Affligem-Liedekerke-Roodsdaal-Ternat) onderzoeken de mogelijkheden om samen te werken.

Meer dan samenwerken

Jozef Koeks, korpschef van Beersel, wil verder gaan dan het huidige samenwerkingsverband. 'De samenwerking is vrijblijvend en kan op elk moment opgezegd worden. Een fusie zou het mogelijk maken een aantal zaken professioneler aan te pakken. Het is niet de bedoeling te besparen, maar met dezelfde middelen beter te doen. Radars zouden bijvoorbeeld veel efficiënter ingezet kunnen worden. Er zijn ook dingen die wij apart moeilijk kunnen, zoals een officier van de gerechtelijke politie permanent op het terrein hebben zoals het Comité P na de dood van Kitty Van Nieuwenhuizen adviseerde. De federale politie schuift bovendien steeds meer gespecialiseerde zaken, zoals ICT-dossiers, door naar het lokale niveau. Dat is allemaal vrij duur.'

Ook Marc Crispel, korpschef van Sint-Pieters-Leeuw, vindt dat het actuele samenwerkingsverband tussen de politiezones zijn grenzen heeft bereikt en verwijst eveneens naar het vrijwillige karakter ervan. 'Het voordeel van een fusie is dat de samenwerking structureel wordt. Ik ben een *believer* van een fusie, maar het nut moet ook weten-

De politiezones Halle, Beersel, Dilbeek en Sint-Pieters-Leeuw laten momenteel een haalbaarheidsstudie uitvoeren met het oog op een mogelijke fusie. De studie werd eind 2011 opgestart, het resultaat wordt tegen eind dit jaar verwacht. Beslissingen zullen dus een zaak zijn voor de nieuwe gemeentebesturen. Indien het effectief tot een fusie komt, zou er een korps ontstaan van circa 340 agenten. De centrale vraag in deze studie luidt of een fusie haalbaar, doelmatig en doeltreffend is 'met het oog op het duurzaam verwezenlijken van een betere basispolitiezorg in de vier gemeenten'.

Schaalvergroting

Net als zijn collega's wil Patrick De Bruyn,

korpschef van de politiezone Dilbeek, niet vooruitlopen op de resultaten van de studie. Toch kan hij niet wegsteken dat hij voorstander is van een fusie. 'De vaste commissie van de lokale politie, waarvan ik indertijd deel uitmaakte, vond bij de voorbereiding van de politiehervorming dat 100 à 120 agenten het minimum is voor een korps. De politiezone Dilbeek telde aanvankelijk zeventig agenten en dat is te weinig, maar Dilbeek verkoos een eigen korps en beloofde te investeren. Hierdoor hebben we nu een kader van een honderd agenten. Bedoeling is om vanaf 2013 nog veertien mensen aan te werven, maar door allerlei omstandigheden wordt dat moeilijk. Door een schaalvergroting hopen we de beoogde taken ingevuld te krijgen zonder dat we moeten aanwerven', aldus De Bruyn.

korpsen bestuderen fusie

schappelijk hard worden gemaakt, vandaar deze studie. We zijn een zone met 85 mensen. Na een fusie zouden we met meer dan driehonderd zijn. Dat zal een schokgolf veroorzaken. De consequenties moeten we dus nauwkeurig onderzoeken.' Crispel hoopt ook op meer samenwerking met de Brusselse zones. 'Momenteel wordt er enkel samengewerkt naar aanleiding van bepaalde feiten of eenmalige controles.'

Korpschef Luc Breydels van de politiezone Rode (Drogenbos, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode) is eveneens voorstander van een fusie met andere politiezones, maar stelt vast dat er bijzonder weinig animo is om met politiekorpsen uit faciliteitengemeenten samen te werken. 'Ik heb ooit een voorstel gedaan aan andere politiezones om samen te werken op niveau van slachtofferbejegening. Als hun agenten hier actief zijn, moeten ze het echter voor 80 procent in het Frans doen en dat is een probleem. Samenwerking met drie Franstalige burgemeesters is evenmin evident. Als faciliteitengemeenten zijn wij derhalve volledig op onszelf aangewezen en moeten wij gelukkig zijn dat de betrokken gemeenten willen blijven investeren zodat wij het hoofd recht kunnen houden', zegt Breydels.

Spanning Rand-Brussel

De beslissing van minister van Binnenlandse Zaken Joëlle Milquet (CDH) om vierhonderd extra agenten in te zetten in Brussel naar aanleiding van de doodslag op een MIVB-controleur zou de fusiegedachte in een stroomversnelling kunnen brengen. Alle korpschefs uit de Rand vrezen hierdoor echter moeilijker agenten te kunnen rekruteren. 'Door vierhonderd extra politiemensen ter beschikking te stellen van Brussel wordt een enorm capaciteitsprobleem geschapen in de rest van het land, in het bijzonder in Halle-Vilvoorde', zegt Kurt Tirez, korpschef van AMOW. Het politiekorps van Halle kampt momenteel met een tekort van elf agenten. Dat wordt deels opgevangen door agenten van de federale politie die gedetacheerd worden. Korpschef

Johan Vanwezer vreest in de toekomst niet meer over deze gedetacheerden te kunnen beschikken. Gouverneur Lodewijk De Witte verwoordde in een open brief aan minister Milquet de vrees van vele korpschefs dat nieuwe agenten in de toekomst prioritair naar Brussel zullen gaan en de personeelstekorten in Vlaams-Brabant zullen blijven aangroeien.

Vooral de voorrang in de opleiding voor politie-inspecteurs die in Brussel aan de slag willen, zet kwaad bloed. 'Op een kader van 85 personen heb ik nu reeds een tekort van vijftien wat ons voor problemen stelt. Een politiezone als de onze heeft immers een heleboel extra taken zoals de bescherming van vip's zoals Europees president Herman Van Rompuy en taalacties. Met deze voorrangregels wordt het voor ons veel moeilijker om personeel aan te werven', zegt Luc Breydels van de politiezone Rode. De politiezone Beersel heeft slechts enkele vacatures, maar korpschef Jozef Koeks vreest eveneens veel moeilijker agenten te kunnen rekruteren. 'Het zijn natuurlijk vooral mensen uit deze regio van Halle-Vilvoorde die voor Brussel zullen kiezen en niet uit pakweg West-Vlaanderen. Wij vragen dat wij in het toeristische seizoen beroep kunnen doen op een deel van de bijkomende politiec capaciteit die aan Brussel werd toegekend voor de bewaking van het openbaar vervoer naar recreatiedomeinen zoals Huizingen of Hofstade. De vei-

gheidsrisico's verdwijnen immers niet met het overschrijden van de gewestgrenzen.'

Luc Breydels waarschuwt voor een verschuiving van problemen. 'Bijkomende politiec capaciteit in Brussel impliceert bijkomende controles wat onvermijdelijk leidt tot een verschuiving van problemen. Als wij daar niet krachtig en met voldoende middelen op kunnen inspelen, blijven de criminelen zich hier manifesteren. Met beperkte middelen kunnen we de verschuiving van de criminaliteit niet aan.' Patrick De Bruyn uit Dilbeek: 'Als de politie in Sint-Jans-Molenbeek en Anderlecht de druk op criminelen opvoert, dragen wij daar de gevolgen van. Met een fusie kunnen wij daar sterker op reageren.' Ook in Sint-Pieters-Leeuw is er vooralsnog nauwelijks personeelstekort, maar wordt met enige vrees naar de toekomst gekeken. Korpschef Marc Crispel is wat geïrriteerd over de genomen maatregelen in Brussel. 'Ik begrijp dat de overheid maatregelen neemt om de onveiligheid op het openbaar vervoer aan te pakken, maar dit moet op een structurele en probleemoplossende wijze gebeuren. In onze zone bijvoorbeeld gaan sinds acht jaar agenten systematisch samen op pad met controleurs van De Lijn. Het gaat niet om brandjes te blussen, maar om continue inspanningen die jarenlang worden volgehouden. Zo kun je problemen structureel oplossen en een gedragsverandering bekomen.'

FR Les corps de police envisagent une fusion

Pour mieux lutter contre la criminalité, plusieurs chefs de corps des zones de police du Vlaamse Rand se disent favorables à une fusion. Les zones de police de Halle, Beersel, Dilbeek et Sint-Pieters-Leeuw font actuellement réaliser une étude de faisabilité en vue d'une éventuelle fusion. L'étude a débuté fin 2011 et le résultat est attendu pour la fin de cette année. D'autres zones coopèrent déjà ou sou-

haitent développer une fusion structurée. La décision du ministre de l'Intérieur tendant à recruter quatre cents agents supplémentaires à Bruxelles à la suite du meurtre du contrôleur de la STIB pourrait, d'une part, accélérer l'idée d'une fusion mais, d'autre part, entraîner un déplacement de la criminalité. Tous les chefs de corps du Rand craignent qu'il leur sera donc plus difficile de recruter des agents.

© DAVID LEGRÈVE

Kasteel de Viron bestaat 150 jaar

DILBEEK Sinds enkele maanden schittert het gemeentehuis van Dilbeek weer. Het Kasteel de Viron is gerestaureerd en bestaat dit jaar 150 jaar. 'Het kasteel is een ontwerp van architect Cluysenaar', vertelt Tine Van Wambeke van de vzw Dilbeeks Erfgoed. 'We vieren dat met een feestweekend. Op zaterdag 30 juni en zondag 1 juli is iedereen welkom in het gemeentehuis. De restauratie wordt toegelicht met foto's en er is een kleine expo over architect Cluysenaar.

Je kunt ook heel wat oude foto's bekijken. Bovendien krijg je de unieke kans om de verlaten tweede verdieping en de torens te bezoeken. Je kan er onder meer sporen zien van de administratie door de jaren heen en de plannen voor de renovatie van de tweede verdieping.' ■ TD

i Het Kasteel de Viron op het Gemeenteplein in Dilbeek is te bezoeken op 30 juni en 1 juli van 10 tot 12 uur en van 14 tot 17 uur.

Junior kok 2012

HALLE VILVOORDE De 22-jarige Louis Coysman uit Lennik is de winnaar van de Junior Kok-wedstrijd 2012 van de regionale televisie Ring-tv. Fabrice Pradera uit Zellik werd tweede, Kenneth De Win uit Sterrebeek derde. De regionale televisiezender ging de voorbije maanden op zoek naar de beste jonge kok uit Halle-Vilvoorde. 'Louis was de beste van achttien kandidaten uit de regio. De oudste deelnemer was 29, de jongste amper 14', vertelt presentator Dirk De Mesmaeker. 'Het was een

erg spannende wedstrijd want de kandidaten waren aan mekaar gewaagd. Het is knap om te zien hoe goed die jonge koks het metier al onder de knie hebben.' Voor Louis Coysman was de overwinning een complete verrassing. 'Ik had het echt niet verwacht. Ik dacht dat ik met een mooie tweede plaats naar huis zou gaan. Ik weet dat ik nog veel moet leren. Dat ik zover ben geraakt, heb ik ook te danken aan de coaching van mijn chef en collega's van restaurant Michel', zegt Louis Coysman. ■ TD

Druivenfeesten

OVERIJSE De gemeente Overijse stapt voor het eerst sinds decennia af van het klassieke patroon van de Druivenfeesten. 'Met het gratis openingsweekend op 18 en 19 augustus brengen we extra optredens op straten en pleinen en in de markthal. Op 18 augustus bijt Raymond op het Lipsiusplein de feestspits af. Ondertussen draait het scoutsdorp op het meiveld op volle toeren. In de Markthal wordt de start gegeven met een gratis party. Op zondag 19 augustus begint het feest rond het middaguur met een murgadans en muziekpa-

© DAVID LEGRÈVE

demaand ▶

Kinderdagverblijf De Katjes heeft in de Hippolyte Boulengerlaan in **Tervuren** haar intrek genomen in een nieuw gebouw waar plaats is voor vijftig kinderen. ▶ De hoeveelheid zwerfvuil die het Agentschap Wegen en Verkeer ophaalt langs de gewestwegen en autosnelwegen in **Vlaams-Brabant** is de voorbije vier jaar met bijna de helft

gestegen tot 1.400 ton. ▶ Vierkantshoeve Ronkelhof, niet ver van de ring in **Wemmel**, is voortaan beschermd historisch erfgoed. ▶ Het OCMW en het woonzorgcentrum Heilig Hart in **Grimbergen** werken samen voor de dagopvang van vijftien zorgbehoevende ouderen. ▶ De leerlingen van het zesde en zevende jaar van het ZAVO in **Zaventem**

mogen op de militaire basis van Melsbroek een Dakota DC-3 restaureren voor het openluchtmuseum van de Dakotaclub. ▶ Vlakbij de luchthaven van **Zaventem** wordt een nieuw bedrijfscomplex opgetrokken, waar 800 medewerkers van toerismegroep TUI hun intrek zullen nemen. ▶ Nog op de luchthaven zijn sinds 2007 642 drugskoeriers

nieuwe stijl

rade', zegt Sven Willekens (VLD), schepen van Feestelijkheden. Nieuw is ook dat de verkiezing van de Druivenkoningin van het tweede naar het eerste weekend van de feesten verhuist. Op maandagavond is er in de Markthal de nacht van de jeugd met een wedstrijd voor nieuwe groepen. Die krijgen een kans om in een grote zaal en voor een groot publiek op te treden. Het publiek zal kunnen stemmen en de winnende groep mag het voorprogramma verzorgen van de topgroep tijdens de slotavond op zaterdag. ■ WF

Literaire wandeling

DROGENBOS Davidsfonds Drogenbos heeft een literaire wandeling uitgewerkt in hun gemeente. 'Mensen denken al te vaak dat er in Drogenbos niets te beleven valt, maar dat klopt niet. Onze gemeente heeft ook heel wat troeven en die willen we met deze literaire wandeling in de verf zetten', zegt André Lermiaux van de plaatselijke afdeling. 'De wandeling leidt je vanuit het gemeenschapscentrum de Muse langs twaalf plekje in Drogenbos. Op elk van die plekje staat een paneel met daarop twee gedichten die iets te maken hebben met de locatie, eentje in het Nederlands en eentje in een andere taal. De wandeling brengt je onder meer naar de hoeve van kunstenaar Felix De Boeck, het kasteel van Drogenbos, de Zenne, de kerk, enzovoort. Wie voor de wandeling vertrekt in de Muse of het museum Felix De Boeck krijgt een gratis boekje met daarin alle gedichten.' ■ TD

Op zoek naar de Zenne

ZENNEVALLEI Elke maand organiseert de vereniging Coördinatie Zenne een uitstap naar één van de waterlopen in het Zennebekken. Een gids vertelt over de geschiedenis en het huidige belang van de waterloop en de natuur er rond. Waar mogelijk wordt de uitstap afgesloten met een drink in een lokaal café. Op donderdag 14 juni is het thema *De verborgen Zenne aan de sluis van Anderlecht*. In het zuiden van Brussel slingert de Zenne zich vier kilometer als een lint door het industrie-

gebied en het braakland, van de koeltoren van Drogenbos tot achter het Zuidstation. De wandeling gaat op zoek naar de Zenne in Brussel zoals je ze nog nooit eerder zag. Op zaterdag 28 juli organiseert Coördinatie Zenne een begeleide fietstocht langs de Woluwe. De Woluwe ontspringt in het Zoniënwoud en mondt ter hoogte van Vilvoorde uit in de Zenne. Tijdens de fietstocht ga je op ontdekking naar de prachtige natuur die het Brussels Gewest nog rijk is. ■ TD

opgepakt; opmerkelijk meer dan in de andere Belgische luchthavens. ► De camerabril die de gemeente **Merchtem** gebruikt om sluikstorters op heterdaad te betrappen, is niet toegelaten door de privacycommissie. ► Het Ascanusinstituut in **Asse** plaatst veiligheidscamera's rond de school om vandalisme tegen te gaan. ► In **Tombeek** loopt de

renovatie van het sanatorium, dat wordt omgebouwd tot rusthuis en serviceflats, vertraging op. ► Eind volgend jaar opent op de oude Carrefour-site aan de Bergensesteenweg in **Sint-Pieters-Leeuw** een gloednieuw winkelcentrum. ► In **Vilvoorde** is de aankoop van de grond achter het station, waarop binnen tien jaar een nieuw ziekenhuis

komt, afgerond. ► Faciliteiten-gemeente **Sint-Genesius-Rode** krijgt na 14 oktober sowieso een nieuwe burgemeester. Huidig burgemeester Myriam Rolin hangt na vier opeenvolgende ambtstermijnen de sjerp aan de haak. ► Handelaars en buurtbewoners van het Winderickxplein in **Alsemberg** kunnen begin juli opgelucht ademhalen. Dan

zal de heraanleg van het dorpsplein normaal rond zijn. ► Het Kasteel van **Gaasbeek** is genomineerd voor de Museumprijs 2012. ► Omdat de scheuren in het dak van het zwembad in **Sint-Genesius-Rode** volgens een onderzoek te wijten zijn aan ouderdom moeten de herstellingen betaald worden door de gemeente en niet door de

Graffitimuur

HOEILAART De jeugdraad van Hoeilaart heeft een graffitimuur gebouwd ter hoogte van het jeugdcentrum in de Koldamstraat. De muur moet de graffiti-overlast in de gemeente terugdringen. 'De laatste tijd kampen we hier en daar met graffiti op openbare gebouwen. Naar aanleiding daarvan speelde het gemeentebestuur met het idee om camera's te plaatsen, maar dat leek ons geen goed idee',

Taal nog een issue?

VLAAMSE RAND Het Steunpunt Taalwetwijzer heeft vorig jaar 242 vragen over de taalwetgeving gekregen. In 2010 waren dat er 269. Een duidelijke oorzaak voor die daling van 10 procent is er niet. Iets meer dan de helft van de vragen gaat over bestuurszaken, een kleine 20 procent over het bedrijfsleven en 7 procent over de taalvrijheid. Vlaams parlements lid Paul Delva (CD&V) wil het Steunpunt Taalwetwijzer graag be-

kender zien in Brussel en de Vlaamse Rand en vraagt daarom een promotiecampagne. 'Het Steunpunt heeft een belangrijke signaal- en opvolgingsfunctie. Met dit steunpunt krijgt de Vlaamse Regering een beter zicht op de taalproblemen waar de gewone burgers mee te maken hebben en op knelpunten in de taalwetgeving. Via het Steunpunt krijgen de burgers ook correcte informatie over de taalwetgeving.' **TD**

Bouw mee aan het restaurant van de toekomst

VILVOORDE In het Huis van de Toekomst in Vilvoorde kun je voortaan tafelen in een futuristisch kader. 'We hebben het restaurant van de toekomst geopend', legt Kathleen Peers van Living Tomorrow uit. 'In het restaurant vind je een aantal nieuwe technologische toepassingen. Zo is er een interactieve salontafel met een tabletmenukaart en informatie over de fles wijn die je kiest. We willen nog veel verder gaan

met ons restaurant van de toekomst. Daarom lanceren we een *Innovation Challenge* voor bedrijven, scholen, verenigingen en consumenten. We laten iedereen meebouwen aan het restaurant van de toekomst. Ideeën kun je tot 30 september sturen naar restaurantvandetoomst@livingtomorrow.com. Een onafhankelijke jury van restaurant- en innovatie-experts selecteert het winnende idee.' **TD**

Samenwerken rond het Zoniën

HOEILAART Vlaams minister van Leefmilieu Joke Schauvliege (CD&V) heeft samen met haar Brusselse en Waalse collega's een overlegmodel over het Zoniënwoud ondertekend. Het model bepaalt hoe de drie gewesten het bos over de grenzen heen gaan beheren. 'Het eeuwenoude Zoniënwoud is meer dan 4.300 ha groot en strekt zich uit over het grondgebied van Vlaanderen, Wallonië en Brussel. Nu willen wij de violen stemmen', legt de minister uit. 'Het gaat over simpele dingen, zoals uniforme signalisatie maar ook natuurbeheer. We gaan bekijken hoe we samen maatregelen kunnen nemen om het oversteken voor dieren makkelijker te maken. De wegen door het Zoniënwoud vormen een

aannemers die het zwembad in 2002 renoveerden. ▶ De provincie en de gemeente **Overijse** hebben het historisch parkje langs de Terhulpensesteenweg in Maleizen opgeknapt. ▶ Waterwegen en Zeekanaal neemt dit jaar een aantal maatregelen om de overstromingsproblematiek in de Zennevallei aan te pakken. ▶ Na meer dan tien

jaar komt het wachtbekken aan de Trappenhoeve in **Merchtem** er dan toch. ▶ In **Overijse** zijn een paar schuilkelders uit de Tweede Wereldoorlog ontdekt tijdens rioleringswerkzaamheden aan het Stationsplein. De kelders werden tijdens de oorlog gebruikt door de gemeenteschool die vlakbij lag, er was plaats voor zo'n 200 kinderen.

▶ Omdat geen enkel monument in **Beigem** beschermd is, besliste de Beigemse raad van verenigingen om voor onder meer de kerk en de pastorie de beschermingsprocedure op te starten. ▶ Na tien jaar verhuist het depot van Artsen Zonder Grenzen wegens plaatsgebrek van Merchtem naar **Neder-Over-Heembeek**.

▶ Voetbalclub Sterrebeek stijgt volgend seizoen naar vierde klasse. Daarom verhuist de ploeg tijdelijk naar een nieuw synthetisch veld in de Zeenstraat. ▶ Het stadsbestuur van **Vilvoorde** werkt aan een reddingsplan voor de beschutte werkplaats Mivavil. ▶ Het Vlaams Gewest droeg de N203, beter gekend als de

vertelt Wouter Hindriks van de jeugd-raad. 'Daarom zijn we met een alternatief op de proppen gekomen. We hebben een muur van 12 meter lang gemetseld aan jeugdcentrum Koldam waarop de jongeren hun inspiratie kunnen botvieren. Het is in elk geval een succes, want de muur staat al aardig vol. Op die manier hopen we mee de ongewenste graffiti terug te dringen.' ■ TD

i Fatima Ualgasi is een geboren en getogen Vilvoordse met internationale roots, literaire ambities en diverse blogs. Voor RandKrant schrijft zij afwisselend met Tom Serkeyn, Joris Hintjens, en Dirk Volckaerts de column *mijngedacht*.

Zwerfvuil

woud

groot gevaar voor de dieren. We willen ook de bezoekers beter te ontvangen. Nu zijn er meer dan vijftig kleine parkings zonder faciliteiten. We willen zes grote toegangspoor-ten maken waar je bijvoorbeeld een toilet hebt, een grote parking en een informatie over de recreatiemogelijkheden in het bos. Een van die toegangspoor-ten wordt het kasteel van Groenendaal in Hoeilaart.' ■ TD

landingsbaan vlakbij de afrit van de E19, over aan de stad Halle, zodat de stad zelf kan beslissen over de inrichting. ► De kerkhofmuren in Schepdaal zijn na tien jaar gerenoveerd. ► Met woonproject Den Travoo worden binnenkort 41 woonegelegenheden gerealiseerd in het centrum van Hoeilaart. ■ JH

De voorbije vier jaar werd in onze provincie zo'n 50 % meer zwerfvuil ingezameld dan voordien. Daarmee scoren we het slechtste van alle Vlaamse provincies. Zijn we dan zoveel slordiger geworden? Nee, zo luidt de verklaring, er is in Vlaams-Brabant gewoon ... grondiger opgeruimd. Dat zou kunnen. Maar ik heb ook gekeken naar de cijfers rond huishoudelijk afval. Die blijken voor de Rand in haast alle gemeenten gedaald. Vreemd toch. Zijn we misschien alerter voor afval in ons eigen huis dan in de publieke ruimte? In ieder geval, als dat van dat grondiger opruimen klopt, dan wil dat wel zeggen dat de echte hoeveelheid zwerfvuil flink onderschat wordt.

Het beleid rond zwerfvuil steunt op drie pijlers: sensibiliseren, verbaliseren en opruimen. Wat verbaliseren betreft: de pakkans is klein, zelfs ondanks het systeem van de gemeentelijke administratieve sancties. Ergens is dat ook wel logisch. Daarom wordt er hier en daar geëxperimenteerd met camerabewaking. Aan de andere kant: boetes voor het weggooien van een peuk of een klokhuis, dat is toch een beetje van de pot gerukt, nee?

Zou het dan het luik sensibilisering zijn dat niet werkt? Herinner je nog de affiches met de rebusteksten? Toch geen slechte campagne, zeker niet slechter dan andere, maar je mag het effect van zo'n campagnes natuurlijk niet overschatten. Het bijsturen van een mentaliteit heeft tijd nodig. Trouwens, ik geloof dat de meeste mensen, afgezien van enkele diehards, van goede wil zijn. Als je het hen niet al te moeilijk maakt, zijn ze, op een occasionele lapsus na, best wel bereid hun vuilnis in de juiste vuilniszak of -bak te stoppen. Maar bij de minste hindernis ...

Over het opruimen hebben we het hierboven al gehad. Wat daar ook onder valt, is

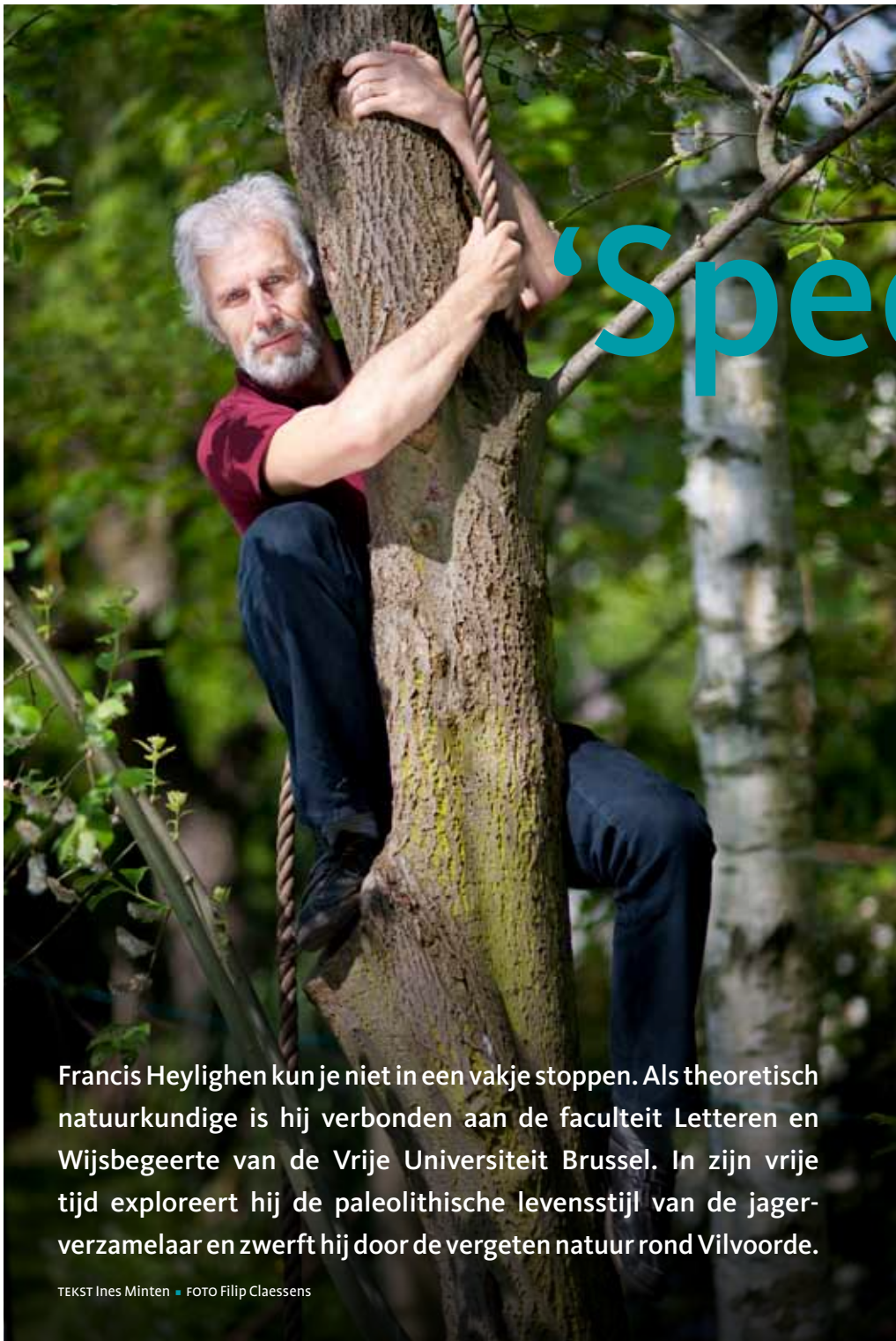
de infrastructuur. Wat mij al vaak is opgevallen: halfllege vuilnisbakken met daarrond een zone vol papiertjes, blikjes, enzovoort. Eerlijk gezegd, het verbaast me niet. De meeste vuilnisbakken hebben openingen waar een gevulde hand nauwelijks in kan. Nu heb ik me laten vertellen dat men de openingen van publieke vuilnisbakken systematisch kleiner is gaan maken ... om te vermijden dat mensen er hun zakjes huisvuil in droppen. En waar komen die zakjes dan terecht, denk je?

Een paar jaar geleden betrapte ik zo eens een buurvrouw erop dat zij mijn vuilniszak openmaakte en er vervolgens haar eigen zakje afval bij stopte. Leuk vond ik dat niet, maar ik begreep het wel. Het is mij ook al overkomen dat ik bij vrienden moest aankloppen met de vraag of ik van hen één vuilniszak kon overkopen. Simpelweg omdat ik op dat moment niet het geld had om een hele rol te kopen. Op dit vlak schiet het beleid tekort. Op de prijzen die de burger worden aangerekend voor de inzameling van huisvuil is weinig of geen sociale correctie. Dan moet je niet verwonderd zijn dat sommige mensen op een andere manier van hun vuilnis proberen af te geraken.

Wat er ook van zij, 1.400 ton zwerfvuil, dat is een hele hoop. Je kunt er niet omheen dat het beleid ergens lijkt te falen. In tijden van crisis, zou ik liever zien dat het belastinggeld dat naar het opruimen van dat afval gaat, aan iets nuttigers zou kunnen besteed worden. Aan preventie van verpakingsafval bij de bron bijvoorbeeld?

TEKST Fatima Ualgasi ■ FOTO Filip Claessens

i **Reacties?** Mail naar randkrant@derand.be

'Specialist

Francis Heylighen kun je niet in een vakje stoppen. Als theoretisch natuurkundige is hij verbonden aan de faculteit Letteren en Wijsbegeerte van de Vrije Universiteit Brussel. In zijn vrije tijd exploreert hij de paleolithische levensstijl van de jager-verzamelaar en zwerft hij door de vergeten natuur rond Vilvoorde.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

Ik kon moeilijk kiezen wat ik zou voortstuderen. Ik had zo veel interesses', vertelt Francis Heylighen, onderzoeksprofessor aan de VUB. 'Ik hield van de natuur en had verscheidene aquaria met zeldzame vissen, een hobby die ik onlangs weer heb opgepikt. Ik schreef sciencefictionverhalen en poëzie en las wetenschappelijke boeken.' Heylighen koos de studie die hem het moeilijkste leek. 'Als ik daar doorspartel, dacht ik, krijg ik de rest wel in mijn eentje onder de knie. Dat bleek een goede inschatting. Ik ben geen specialist economie of filosofie, maar ik ken er genoeg van om met de specialisten mee te praten. En op het vlak van psy-

chologie en informatica ben ik intussen wel bijna op het niveau van de specialist. Ik geef toe dat mijn studie natuurkunde me moeite heeft gekost, omdat ze een doorgedreven discipline vroeg. Ik moest al mijn andere interesses aan de kant schuiven. Gelukkig was ik daar niet mee, maar goed, het heeft maar vier jaar geduurd. Toen ik eenmaal aan mijn doctoraat begon, had ik weer meer vrijheid om er andere dingen bij te nemen.'

Bijsturen

Wanneer Francis Heylighen een praatje maakt met iemand die niet thuis is in de wetenschap, stelt hij zichzelf voor als cyberne-

ticus. 'Het is niet altijd eenvoudig samen te vatten waarmee ik bezig ben. Het zijn soms abstracte dingen. Het nadeel van de term cybernetica is dat hij mensen aan robots doet denken. Daar heeft het wel iets mee te maken, maar het is niet de hoofdzaak. Cybernetica is stuurkunde. Hoe sturen complexe, intelligente systemen zichzelf? Dat kan gaan om levende wezens, maatschappijen, organisaties. Het zijn allemaal systemen die bestuurd worden: ze gaan een bepaalde richting uit en hebben specifieke doelen. Uiteindelijk gaat mijn onderzoeksdomein heel breed. Het overlapt met biologie, informatica, economie, ingenieurstechnieken, ...'

Onze hersenen, het internet, een samenleving, een mierenhoop, volgens de cybernetica werkt alles volgens gelijkaardige principes en die principes zijn net iets anders dan de klassieke wetenschappelijke. Francis Heylighen: 'De klassieke wetenschap denkt mechanistisch. Ze bekijkt de dingen als mechanismen die vanzelf lopen, volgens een vastgelegd plan. Achter dat plan schuilt een natuurwet die bijvoorbeeld zegt dat een steen altijd met een bepaalde versnelling valt, zodat je onder alle omstandigheden perfect kunt berekenen wat er zal gebeuren. In zo'n systeem is geen plaats voor doelgerichtheid. De cybernetica laat die wel toe. Een leeuw jaagt op een zebra, maar de jacht verloopt niet volgens een natuurwet. Er duiken allerlei obstakels op. De zebra loopt weg, er komt een hindernis op zijn weg, ... De leeuw kan die obstakels niet voorzien en moet dus continu zijn plan bijsturen om zijn doel te kunnen bereiken. Daarover gaat cybernetica. Je stelt je een doel waarvan je niet weet of je het zult halen en hoe je dat kunt doen, maar je probeert het toch, rekening houdend met veranderende omstandigheden. Er gebeuren nu eenmaal altijd dingen die onvoorspelbaar zijn. Welk plan je ook maakt, op een of andere manier zal het ergens verkeerd lopen en moet je bijsturen. Het is de flexibiliteit, snelheid of intelligentie waarmee je corrigeert, die je je doel al dan niet laat bereiken.'

Globale intelligentie

Momenteel is Francis Heylighen directeur van het *Global Brain Institute* aan de VUB. Hij

Onderzoekswetenschapper Francis Heylighen

in generalisme'

doet onderzoek naar het zogenaamde *global brain*, het wereldwijde brein. Dat globale brein is toekomstmuziek, maar het is in de maak. Het zal meer bepaald tevoorschijn komen uit het internet. 'Het globale brein omvat een besturingsvorm dat een niveau hoger staat dan wat we nu kennen. We kennen het niveau van individuen, van organisaties, in het beste geval van landen. Globale intelligentie speelt zich af op wereldniveau.' Wij voorspellen niet een soort centrale wereldregering. Dat zou alles veel te ingewikkeld maken. Wat via het internet wel aan het ontstaan is, is een gedistribueerde organisatievorm. Dat is een organisatievorm die niet gecentraliseerd is in een persoon of een groep, zoals bijvoorbeeld een regering. Een gedistribueerde organisatievorm bevat duizenden, misschien miljoenen mensen die allemaal een steentje bijdragen, maar van wie er geen enkele de controle heeft.' Zo'n organisatievorm is niet nieuw. Kijk naar een simpele mierenhoop. 'De koningin in een mierenhoop geeft geen bevelen, heeft geen regering, geen raad van bestuur. Ze legt alleen eieren. De andere mieren organiseren zichzelf. Ze vinden de weg naar hun voedselbronnen via geursporen die de mieren uitzetten. Een sterk geurspoor leidt naar een grotere voedselbron. Bronnen die uitgeput raken, verliezen hun geurspoor.' Waar zit dan precies de vergelijking met het internet? De principes zijn hetzelfde, legt Francis Heylighen uit. 'Op internet verschijnen continu nieuwe websites, waarvan het overgrote deel na een tijd vergeeten wordt. Af en toe is er een, zoals google, facebook of wikipedia, die echt doorbreekt en die iedereen begint te gebruiken. Vroeg of laat zullen die grote spelers moeten samenwerken omdat de gebruikers een zo vlot mogelijke communicatie tussen hun websites verwachten. De vraag is welk type coördinatie daar kan ontstaan. En met zulke vragen zijn mijn onderzoekers en ik bezig.'

Wikipedia blijkt een uitstekend medium om het ontstaan van globale intelligentie uit te leggen. Als iemand twintig jaar geleden had voorspeld dat er een encyclopedie zou ontstaan die puur en alleen wordt geschreven door gebruikers, zou wellicht niemand

het geloofd hebben. En kijk, vandaag is wikipedia de meest geraadpleegde encyclopedie ter wereld. 'Mensen beginnen spontaan te schrijven, corrigeren elkaar en vullen elkaar aan. Dat systeem werkt verbazend goed en loopt volledig parallel aan dat in een mierenhoop. Dat is het principe van de *stigmergie*. Het laat toe om een groot aantal individuen efficiënt te organiseren zonder gecentraliseerde supervisie, zonder baas dus, die zegt wie wat moet doen.'

Wie zijn onderzoek uitspreidt over verscheidene disciplines, moet opletten dat hij niet vervalt in oppervlakkigheid. 'Als je weinig weet over veel, raak je in niets gespecialiseerd', vertelt Francis Heylighen. 'Daarom noem ik mezelf graag specialist in generalisme. Een generalist is iemand die van alle markten thuis is. In dat generalisme kun je dieper of oppervlakkiger gaan. Een wetenschap als de cybernetica is net een poging om dieper te gaan in de algemeenheid. Uiteindelijk zit ik dus prima op mijn plaats.'

Jager-verzamelaar

Francis Heylighen houdt van de natuur. Hij nodigt ons uit in zijn tuin, die op het eerste gezicht smal lijkt, maar verrassend diep doorloopt en almaar breder wordt. 'Zo'n tuin verwacht niemand bij een rijhuis in Vilvoorde.' Hoe verder we lopen, hoe natuurlijker de tuin er begint uit te zien met bosplanten, bloemen en enkele hoge bomen. 'Ik ga vaak in de natuur wandelen. In de buurt van Vil-

voorde vind je nog enkele kleine, maar bijzondere mooie natuurgebieden waar je haast nooit iemand tegenkomt. Ik vind het heerlijk om er door te lopen, al eens een wilde bes te plukken en wat oefeningen te doen.' Wat zo'n oefening kan inhouden, demonstreert de hoogleraar in zijn eigen tuin. Aan de bomen hangen dikke touwen. Hij grijpt er eentje vast en klimt zonder aarzelen enkele meters hoog de boom in. Francis Heylighen is voorstander van een paleolithische levensstijl. 'In het paleolithicum of het oude steentijdperk leefde de mens als jager-verzamelaar. Vandaag voelen we ons nog altijd goed bij die levensstijl omdat we nog niet voldoende geëvolueerd zijn om helemaal aan de landbouw aangepast te zijn. Dat wil niet zeggen dat we weer zelf ons voedsel bij elkaar moeten jagen, maar ik pas mijn dieet er wel aan aan. Ik eet vooral vlees, vis, groenten en fruit, eventueel noten en honing, zo weinig mogelijk meel, suiker en andere voedselsoorten die uit de landbouw komen. Als puntje bij paaltje komt, heeft brood bijvoorbeeld vrij weinig voedingswaarde. Ik eet dus wel meergranenbrood, maar niet veel. Witbrood koop ik nooit, zelden of nooit koekjes, frisdranken en fastfood. Ik ben er niet fundamentalistisch in en voel mij er goed bij. Voor mijn 51 jaar ben ik prima in conditie. Ik kan nog perfect in de kleren waarmee ik getrouwd ben. Ik ben wel zwaarder dan toen, maar dat is omdat mijn spiermassa is toegenomen. Mijn buikomtrek is nog precies dezelfde als toen.'

DE 'Specialist in Allgmeinheit'

Francis Heylighen kann man nicht einfach in eine Schublade stecken. Als theoretischer Naturkundler untersteht er der Fakultät Philologie und Philosophie der Vrije Universiteit Brussel. In seiner Freizeit erkundet er den paläolithischen Lebensstil der Jäger und Sammler und schweift durch die vergessene Natur rund um Vilvoorde. Kybernetiker – so stellt er sich jemandem vor, der nicht in der Wissenschaft zuhause ist. 'Kybernetik untersucht, wie komplexe, intelligente Systeme sich selbst steu-

ern. Dabei kann es sich um Lebewesen, Gesellschaften oder Organisationen handeln. Unser Gehirn, das Internet, eine Gesellschaft, ein Ameisenhaufen, der Kybernetik zufolge funktioniert all dies nach gleichartigen Prinzipien.' Heylighen betreibt auch Forschung über das sogenannte *global brain*, das weltweite Gehirn. Zukunftsmusik, die immer näher rückt. 'Wenn man wenig über vieles weiss, spezialisiert man sich in nichts. Deshalb bezeichne ich mich selbst gerne als Spezialist in Allgmeinheit.'

Verassend palet aan amateur- podiumkunsten

De tweejaarlijkse Prijs Roger Van de Voorde bekroont podiumdisciplines uit de sector van de amateurkunsten. De jury ging op zoek naar authenticiteit, creativiteit en vernieuwing bij gezelschappen, groepen en soloartiesten uit Brussel en de Rand. Op 16 juni krijgt een van hen de prijs mee naar huis.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

We zijn blij met de grote diversiteit in het programma', zegt Abdelmalek El Houari van Zinnema, die de prijs coördineert. 'Uiteraard zit er theater bij, maar ook poëzie, dans, vertellen en muziek.' De Prijs Roger Van de Voorde is aan zijn tweede editie toe. In 2010 won het Brusselse theatergezelschap D°eFFeKt de prijs met de voorstelling *Agamemnon*, waarvoor het datzelfde seizoen ook het Landjuweel kreeg. Het gezelschap is er ook deze keer bij, met een nieuwe voorstel-

ling. Niet verwonderlijk: de prijs is mooi. De laureaat krijgt een geldprijs van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) en productionele ondersteuning ter waarde van 3.000 euro van het Vlaams-Brusselse huis voor amateurkunsten Zinnema.

In 2012 dongen 30 groepen mee naar de felbegeerde eerste plaats. Dat waren er tien meer dan de eerste keer. Elke groep mocht van januari tot mei zijn werk voorstellen in de grote zaal van Zinnema. Een professionele jury – dit jaar met journalist Guido Fonteyn

als voorzitter – kwam kijken en kiest daar het werk uit dat de meeste kwaliteit, vernieuwing en creativiteit naar voor brengt. Op 16 juni wordt de prijs uitgereikt in gemeenschapscentrum de Markten in Brussel.

Voor de leeuwen

'We hebben de Prijs Roger Van de Voorde in het leven geroepen als eerbetoon aan Roger Van de Voorde, de oprichter van Zinnema', vertelt Abdelmalek El Houari. 'Hij is altijd een voorvechter van de amateurkunsten geweest. Hij wou ze een plek geven en vond dat ze meer waardering verdienden. In de jaren 70 heeft hij een vergelijkbaar project opgezet: *De leeuwenkuil*. Het kwam erop neer dat een productie voor de leeuwen werd gegoooid. De Prijs Roger Van de Voorde is er een hedendaagse versie van.' Veel deelnemende podiumkunstenaars zien de prijs ook zo. Er zitten personen en groepen bij die nog nooit of zeer zelden grondige feedback op hun producties hebben gekregen, die op zoek zijn naar de reactie van een ander type publiek dan wat ze gewend zijn of die hun ideeën willen toetsen aan de opinie van een deskundige jury.

Vernieuwing en wisselwerking

Tijdens het gesprek benadrukken Abdelmalek El Houari en Dominique Mys, artistiek coördinator van Zinnema, het belang van vernieuwing. Zinnema wil tonen hoe sprankelend de amateurkunsten kunnen zijn, hoeveel frisse ideeën er omgaan. Daarom kan voor de Prijs Roger Van de Voorde een productie waarin een creatief, innovatief maakproces doorschemert soms verder komen dan een uitmuntend gebracht oerconservatief klassiek theaterstuk. Ze zijn ook trots op de variatie in het programma. Dominique Mys: 'Er zijn grote verschillen in disciplines, in kwaliteit en ervaring, maar de combinatie zorgt voor een verrassend palet. Het wordt nog spannend', denkt ze. 'Ook de jury is zelden unaniem na een voorstellingenreeks. We zien dat bepaalde producties wel komen bovendrijven en andere sneller uit het geheugen verdwijnen, maar het blijft afwachten tot de laatste beraadslaging wie de uiteindelijke laureaat zal worden.'

Waarom bestrijkt de prijs Brussel én de Rand? 'Voor ons is dat logisch', legt Abdelmalek El Houari uit. 'Zinnema bestrijkt die hele regio.' Dominique Mys: 'Vanuit Anderlecht, waar Zinnema is gelegen, vind je haast vanzelf aansluiting bij bijvoorbeeld Dilbeek. Er bestaat heel wat wisselwerking tussen Brussel en de Rand, ook onder de amateurkunstenaars. Zo zijn er theatergezelschappen die in Brussel repeteren, maar hun thuisbasis hebben in een randgemeente.'

i Uitreiking Prijs Roger Van de Voorde:
16 juni, De Markten, Brussel
www.zinnema.be

AGENDA
JUNI
2012

UIT

in de Rand

Het verhaal van Ntoma

VORMING

Op de internationale vrouwendag kreeg **Stéphanie Boal** van de Congolese ambassadeur in Brussel de trofee Mama Africa. Die onderscheiding heeft ze te danken aan haar boeken in het Lingala. Hoewel het de meest gesproken taal is in de Democratische Republiek Congo verschijnt er nauwelijks literatuur in deze taal. Op verzoek van het Molenbeekse integratiecentrum Foyer vertaalde ze de tekst van haar roman Ntoma in het Nederlands. De tweetalige uitgave wordt door **Willy De Greef** van vzw Oozenfant voorgesteld tijdens een Congolese avond in café Den Tat. In het boek wordt nader ingegaan op familieverhoudingen en bloedverwantschappen.

Na de dood van hun vader verjagen de broers van Ntoma hem uit de ouderlijke woning, want hij is de zoon van een andere moeder. Als de jongeman zijn biologische moeder terugvindt, besluiten ze de stad te verlaten. Met de opbrengst van het dubbelboek wordt een hele lading ervan naar Congo gestuurd. Het is de bedoeling dat Afrikanen, die in het Lingala zijn opgevoed, en Nederlandstaligen via deze dubbeluitgave elkaars cultuur beter leren kennen. ■ LD

ZA · 16 JUN · 20.00
Ntoma, een boek in het Nederlands en het Lingala

Dilbeek, Den Tat-Tatwala, Kalenbergstraat 9, 02569 56 17

12.004

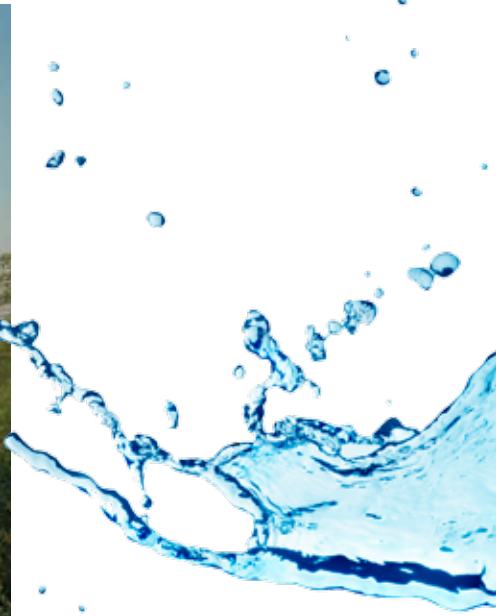
EX
PO

Als ontwerper van Rail-land, een nieuw spoorwegmuseum in Schaarbeek, bestudeerde **François Schuiten** niet alleen de afgedankte treinen, maar luisterde hij ook naar de verhalen van oud-machinisten en stokers die nog met de laatste stoomlocomotieven hebben gereden. Zo leerde hij *den 12.004* kennen, die omwille van zijn gestroomlijnde vorm de geschiedenis zou ingaan als *La douce* of *Schoonheid*. Hij heeft er een complete strip aan gewijd, waarvan de originele platen en enkele voorbereidende tekeningen in het Autriqehuis worden ge-exposeerd. Alles in zwart wit, want hoe zou je anders de rook en het roet, dat de ijverige stokers en de passagiers bedekte, weergeven? In de art decowoning, die indertijd door Horta werd gebouwd, hangen ook fantasierijke schilderijen van Alexandre Obolensky. Maquettes, schaalmodellen, foto's en films uit de jaren veertig roepen het treingevoel van vroeger op. Via een vernuftig computerprogramma kan de bezoeker, die de schuttingbladen van de strip voor de webcam houdt, de wonderbaarlijke locomotief aan topsnelheid laten rijden. ■ LD

TOT 25 NOV
Locorail

François Schuiten
Schaarbeek, Autriqehuis,
Haachtsesteenweg 266
www.autrique.be

MU ZIEK

Het Kikkerkwartet van Haydn, La Mer van Debussy en Water Music van Haendel staan hoog aangeschreven. Omdat *Weg van klassiek* dit jaar in het teken staat van water kunnen de deelnemende wandelaars er in eenzelfde weekend van genieten. Dit jaar gidst **Peter Lombaert** van Vlaanderen Vakantieland het natuurminnend publiek naar magische plekjes in de Zennevallei. Het startschot wordt gegeven op vrijdag 24 augustus aan het Kasteel van Beersel. Zanger **Reinoud Van Mechelen** en een luitspeler begeleiden de groep tot aan brouwerij 3Fonteinen, waar wordt geluncht. De tocht leidt vervolgens naar het domein Calmeyn en het FelixArt Museum in Drogenbos. **Les Muffati** geven hun eerste avond-

Kwetsbare landschappen

EX PO

Heeft de ecologische bewustwording de houding van de hedendaagse mens tegenover zijn omgeving veranderd? Met 160 werken van zowat 40 fotografen focust de centrale expositie van de Zomer van de Fotografie op de esthetiek en de diversiteit van de Europese landschappen, maar ook op de bezorgdheid voor het milieu.

De expo *Sense of Place* is opgedeeld in drie grote regio's: Noord-, Centraal- en Zuid-Europa. We kunnen nu reeds enkele blikvangers onthullen. In *The Black Bay Sequence* wandelt de Finse fotografe en videaste **Elina Brotherus** naakt door een ijskoud meer in het hoge Noorden. De rimpelingen in het water verraden dat ze in beweging is. De Italiaanse fotograaf **Mas-simo Vitali** schuimde de belangrijkste badplaatsen in de drukke toeristische centra af. Op *Catania under the Volcano* krielt het van de zomergasten die op een beperkte ruimte liggen te bruinen of zich klaar maken voor een frisse duik in het water.

Carl De Keyser neemt ons mee naar de pier van Blankenberge om aan het afgeleefde congresgebouw de aanspoelende golven tijdens de vloed te observeren. Andere vermaarde fotografen die werk instuurden zijn **Olafur Eliasson** (Denemarken), **Joan Fontcuberta** (Spanje) en **Cabrita Reis** (Portugal). Een aparte tentoonstelling wordt gewijd aan **Cosmin Bumbut**, die de arbeiders van de Roemeense Min Vest Deva Company fotografeerde kort voor de beruchte mijn in het onherbergzame Transsylvanië werd gesloten.

Onder de veertig partners van deze editie neemt ook het Cultuurcentrum Strombeek een bijzondere plaats in. Voor zijn fotoreeks speurde **Michiel De Cleene** naar toeristische uitkijkpunten. Deze bewegwijzerde locaties zouden voor het ideale blikveld moeten zorgen. Maar zijn deze *viewpoints* geen kunstmatige ingreep in het landschap? En wordt de wandelaar door deze tussenkomst niet geconditioneerd?

In het Koninklijk Museum voor Midden Afrika loopt een dubbeltentoonstelling van Afrikaanse fotografen. De reeks *Un regard* van **Kiripi Katembo** (Tervuren) bestaat uit negentien foto's, genomen in de straten van Kinshasa. Alom tref je wankele woningen en niet opgehaald afval. Doordat de beelden reflecties zijn in waterplassen wordt een bevreemdende wereld gecreëerd. De fotograaf houdt in feite een pleidooi voor een gezondere samenleving. De serie *Pêcheurs de nuit* van **Abdoulaye Barry** omvat nachtelijke portretten van vissers rond het meer van Tsjaad. De foto's in close up getuigen van hun kwetsbaar bestaan. ■ LD

14 JUN TOT 19 SEP
Sense of Place

Brussel, Bozar, www.bozar.be

Summer of Photography

14 JUN TOT 16 SEP

Grimbergen, CC Strombeek

14 JUN TOT 26 AUG

Tervuren, Afrikamuseum

© DAVID LEGRÈVE

Water brengt klassiekers tot leven

concert in de Sint-Niklaaskerk. Op zaterdag vertrekt het gezelschap aan de Herisemmolen in Alsemberg. Cellist **Didier Poskin** en het **Leporello kwartet** verzorgen het aperitiefconcert. Via Zevenbronnen komen de wandelaars in het Jachtpaviljoen van Halle terecht om nadien per bus naar de kerk van Alsemberg gevoerd te worden. De **Brassband Buizingen** en de organist spelen onder leiding van **Luc Vertommen** werk van August De Boeck en Paul Gilson, die in de Zennestreek hebben geleefd.

Op zondag 26 augustus kunnen kruidenvrouwtjes en vegetariërs hun hart ophalen aan de Rotonde PCB (Pharmacie de Belgique), dat vroeger het hart was van de geneesmiddelenfabriek. Ditmaal valt er muziek te beluisteren van de Duitse benedictijnzuster en

mystica Hildegard von Bingen door **Psallentes**. Als geen ander was zij vertrouwd met de therapeutische kracht van planten en kruiden. Een bus brengt de deelnemers naar Ittre, waar een boot hen naar Lembeek voert. Aan de sluis wacht het **Anemos Saxofoonkwartet** hen op voor een pauzeconcert Anemos with Love. Voor de afsluiter van het **Danel Quartet** moeten de wandelaars in de Sint-Martinusbasiliek in Halle zijn. Haydn's Kikkerkwartet en Beethovens tweede strijkkwartet vormen de bekroning van de dag. ■ LD

24 AUG TOT 26 AUG

Weg van klassiek

Info en reservatie: CC Westrand Dilbeek,
02 466 20 30

Een CC
met 3D

Wat ons betreft staat de meerwaarde van cinema in 3D buiten kijf. Slechte films worden niet plots goed als ze in 3D gefilmd zijn, maar goede films worden wel beter en spectaculairder. Als het om echte 3D-films gaat tenminste en niet om gepimpte versies als Titanic 3D, die er nauwelijks een dimensie bij kreeg. Over de vraag of 3D echt zal doorbreken lopen de meningen uiteen, maar cultureel centrum de Meent zet alvast in op de evolutie en biedt als eerste CC in de wijde omtrek films in 3D aan. 'Daar hangt wel een investering aan vast, maar de stap is logisch', legt cultuurfunctionaris en filmkenner Geert Poelaert uit. 'Eigenlijk drong vooral de aankoop van een digitale projector zich op, omdat steeds meer nieuwe films, ook al zijn ze niet in 3D, niet meer op de oude 35 millimeterprojectoren gedraaid kunnen worden.' CC de Meent kocht met de nieuwe projector ook maar meteen een set 3D-brilletjes aan en zal voortaan met regelmaat een 3D-prent in het filmprogramma stoppen. De primeur in mei was voor de vaste bezoekers, die toen Hugo van Martin Scorsese te zien kregen. In juli volgt *De piraten*, de veelgeprezen want erg knap uitzierende en grappige familiefilm van regisseur Peter Lord en de makers van Chicken Run en Wallace & Gromit. Piraat Kapitein probeert de titel Piraat van het jaar binnen te halen, maar moet daarvoor behalve zijn tegenstanders vooral zijn onbeholpen zelf overtreffen.

Ook niet onbelangrijk: waar cinema-zalen steevast een meerprijs aanrekenen voor de 3D-prenten, is dat in de Meent niet het geval. ■ MB

DI · 10 JUL · 20.00

De piraten,
alle buitenbeentjes aan dek

familiefilm in 3D

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Summertime

MU
ZIEK

Na de Oscar, die het **Brussels Jazz Orchestra** voor de filmmuziek van *The Artist* in de wacht sleepte, komen de muzikanten van het BJO in aanmerking voor de Grammy Awards. Onder leiding van **Frank Vaganée** namen ze onlangs een bedwelmende, alternatieve versie van Gerschwin's *Porgy and Bess* op. Wie deze opgepoetste musical live wil meemaken, mag hun optreden op Brosella niet missen. Jazzsinger **David Linx** vertolkt de rol van Porgy. **Maria Joao**, die dertig jaar geleden haar carrière startte aan de Hot Club Jazz School in Lissabon, is zijn vrouwelijke tegenspeelster. Een elfkoppig internationaal arrangeursteam nam de songs duchtig onder handen. Toch zullen *Summertime* en *It ain't necessarily so* ook in de schaduw van de bomen aan het Atomium vele harten op het ritme van de muziek doen bonzen. ■ LD

ZO · 15 JUL

A different Porgy

Brussel Jazz Orchestra

Brussel, Groentheater, www.brosella.be

Tijdloze serrewoning

ASSE Wonen in een zee van licht en open ruimte tussen eeuwenoude bomen. Daar droomden de opdrachtgevers van deze woning (2007) van. Met een voorliefde voor industriële materialen leek een loft hen de ideale woonformule. Het architectenteam Verdickt en Verdickt ging op zoek naar een woonstructuur die aan deze wensen en aan de traditionele bouwvoorwaarden beantwoordde. Na diepgaand out-of-the-box denken kwam het voor de dag met een eenvoudig concept: de serre. Een gestandaardiseerde stalen structuur, betonnen vloerplaten op volle grond, een zadeldak en een vliesgevel, ingevuld met glas en doorschijnende polycarbonaatplaten. In de woning adem je mee met dag en nacht, winter en zomer, zon en regen. Overdag weerspiegelt het glas de groene omgeving, 's avonds verschijnt een lichtspel van lijnen en vlakken op de voorgevel. Het leefniveau is één doorlopende ruimte op de etage zodat je werkelijk te midden van de boomkruinen rondloopt. Op de begane grond zijn de slaapvertrekken en de badkamer ingericht met gipskartonnen invulwanden. Net als bij een mecanostructuur kunnen buiten en binnen modules worden toegevoegd. Buiten werd een carport aangebouwd, waarvan het dak dienst doet als terras, binnen een mezzanine waar de bureauimte is ondergebracht. Carl en Nico Verdickt gaan voor eenvoud en de essentie, steeds op zoek naar duurzame, tijdloze architectuur. Wat vandaag een gezinswoning is, kan in een volgend leven een kangeroewoning, een werkplek of atelier zijn. Licht, lucht en ruimtelijkheid ... en staal in dit geval. Het hoeft niet altijd baksteen te zijn. ■ TDW

i Onze medewerkster Tine De Wilde gaat in de rubriek **bouwwerk** op zoek naar bijzondere, doorgewone of verrassende architectuur in de Rand.

Totaalfesti

FESTIVAL

Hoe gespierd moet je zijn om boomstammen van vijftig kilo op te tillen en ze zo ver mogelijk te werpen? De Highlanders hebben er zich in gespecialiseerd. Op Folkin'Ro demonstreren ze hun kracht tussen de muziekacts door.

'Het festival is aan zijn tiende editie toe, een extra motivatie om deze stoere bonken uit het Antwerpse uit te nodigen', zegt Sofie Decorte. 'Deze Highland Games zijn gereserveerd voor struise mannen die willen tonen hoe sterk ze zijn. In Schotland en Tirol groeide het werpen van boomstammen zelfs uit tot een rage.'

Folkin'Ro is een toonaangevend festival in de streek dankzij de samenwerking van gemeenschapscentrum de Boesdaalhoeve, Jeugdhuis Animoro en de Culturele Raad van Rode. Van een puur folkgebeuren evolueerde het tot een popfestival met randanimatie voor de hele familie. 'In de beginperiode, toen de toeschouwers nog moesten betalen, stroomden folkfreaks uit binnen- en buitenland toe. Drie jaar geleden besloten we om een programma voor een breder publiek te

maken. Sinds dan mikken we meer op de Rodenaren en de mensen uit de Vlaamse Rand. De randanimatie werd uitgebreid zodat jong en oud aan hun trekken komen. Op het zomerterras worden streekbieren gereserveerd.' Kinderen kunnen terecht op drie verschillende schietstanden voor boog, laser en kapapult. Zij leren hoe ze koekjes versieren met suikerpasta. Met het interactief *Pretpakket* van Theater Froe Froe worden ze fotogeniekers, kwakvangers, schoenengooiers of knorrende biggetjes.

En dan de muziek. Niels Boutsen, met de merkwaardige artiestennaam **Stoomboot**, bijt de spits af. Deze 20-jarige bard won de jongste Nekkawedstrijd. Eind april was hij een opvallende verschijning tijdens de Nekkancht in het Sportpaleis in Antwerpen. Met luisterliedjes als *De samenzweringsman*

Allez Eddy

FI
LM

De 11-jarige slagerszoon Freddy Dermul is wielerfaanaat, maar zijn moeder heeft liever dat hij niet uitrijdt want hij heeft darmproblemen. Opdat hij toch zou kunnen trainen hangt er op zolder een racefiets aan het plafond. Wanneer de uitbater van een nieuwe supermarkt een wielervedstrijd voor tieners organiseert met als hoofdprijs een fotosessie met Eddy Merckx schrijft de slagersjongen zich stiekem in. Hiermee wekt hij de woede van zijn ouders op. Regisseur **Gert Embrechts** is zich

ervan bewust dat niemand de vooruitgang kan tegenhouden. Wie de kriebels voelt om te koersen haalt zijn fiets van stal. De drie hoofdacteurs **Peter Van den Begin**, **Barbara Sarafian** en **Jette Blommaert** zijn aan elkaar gewaagd. Het nostalgisch gehalte blijft in deze familiefilm binnen de perken. ■ LD

DI - 5 JUN - 20.30

Allez, Eddy

Grimbergen, CC Strombeek
www.ccstrombeek.be

val

en *Kasteel van schelpjes en zand* hoopt hij het festivalpubliek klaar te stomen voor een deugdooende muziekmarathon. Hij geeft de fakkel door aan **Nele needs a holiday**, drie Leuvense vrouwen met in hun knapzak zomerse, down to earth songs. Ze begeleiden zich op de ukelele. **Fortunate Few** uit Dilbeek mocht als finalist van de Zennetoer niet ontbreken. Zij hebben hun hart verpand aan stevige folkpop. De Nederlandse formatie **Blaudzun** is intimistisch georiënteerd. Hun liedjes worden geregeld door Studio Brussel opgepikt. Om 20 uur zet het **Kajhem Orchestra** Folkin'Ro op stelten. Beïnvloed door de volksmuziek uit Rusland en de zigeunerfanfares uit de Balkan overstijgt dit uit de kluiten gewassen polderensemble alle mogelijke vakjes. Rond 23 uur zet **Gorki** het orgelpunt. ■ LUDO DOSOGNE

ZA - 11 AUG - VANAF 15.00

Folkin'Ro

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

FI
LM

Het Brussels Film Festival blaast dit jaar tien kaarsjes uit. In Flagey, Bozar en op het Heilig Kruisplein worden een vijftigtal gloednieuwe Europese films getoond, waarvan enkele in avant-première. Er worden ook drie uitzonderlijke masterclasses georganiseerd. **Peter Aelbaek Jensen** belicht de werkwijze van de producer. Als oprichter en directeur van de onafhankelijke Deense filmproductie maatschappij Zentropa kent hij het klappen van de zweep. Hij neemt financiële risico's, maar dankzij zijn zakelijk instinct maakt hij de juiste keuzes. Zo produceerde hij films van enfant terrible Lars Von Trier. Hij blijft hem trouw ook na zijn provocerende uitspraken op het Festival van Cannes over het nazisme. Productie maat-

schappij Zentropa werd in 1992 opgericht om ruimte te bieden aan avontuurlijke cineasten. Aalbaek belooft de regisseurs totale vrijheid. **Jean Michel Bernard**, die als componist samenwerkte met Ennio Moricone en als pianist het podium deelde met Ray Charles en Duke Ellington, geeft een masterclass over filmmuziek. **Peter Greenaway**, regisseur van spraakmakende films als *Prospero's Book* en *The Cook, the Thief, his Wife and her Lover* inviteert de verbeeldingrijke filmfreak op een masterclass, waarvan het onderwerp nog niet vastligt. ■ LD

8 TOT 16 JUN

Brussels Film Festival

Brussel, Bozar en Flagey
www.flagey.be

Voortreffelijke lijen

EX
PO

Het Kasteel van Gaasbeek bestelde bij de Nederlandse culturfotograaf **Erwin Olaf** (*1959) een eigentijdse variant van het doek *De laatste hulde voor de graven van Egmont en Hoorn* uit 1851 van de Doornikse schilder Louis Gallait. Verbijsterd en ontzet kijken de aanwezigen naar de opgebaarde lijen. In het kasteel hangt een kopie van dit romantisch en patriottisch werk tegenover een ander schilderij, dat de laatste biecht van graaf Egmont voor zijn onthoofding voorstelt. Van 1565 tot aan zijn dood was het Kasteel van Gaasbeek zijn eigendom. Als woordvoerder van het eedverbond der edelen was hij naar de Spaanse koning Filips II afgereisd om kritiek te geven op het beleid van kardinaal Granvelle. De hertog van Alva, die tijdens de inquisitie een schrikbewind voerde, liet hem op de Grote Markt van Brussel onthoofden.

Voor de geënceneerde versie van zijn *Exquisite corpses* zocht Erwin Olaf intensief naar figuranten, die de twee graven, de weduwe van Egmont, een naïeve monnik en de Spaanse soldaten zouden kunnen belichamen. Zijn Gaasbeekse foto telt dertien gekostumeerde personages en wordt op 5 juni - de verjaardag van de onthoofding - in het kasteel onthuld. ■ LD

5 JUN TOT 19 AUG

Exquisite corpses

Erwin Olaf

Kasteel van Gaasbeek

www.kasteelvangaasbeek.be

Het liefdeslied van

EX
PO

Kleurrijke panelen met gedichten siëren deze zomer voor de achtste keer het heuvelachtige landschap van het Pajottenland. Je kunt ze ontdekken met de natuurwandelingen die Artselingen op de julizondagen vanuit het kunst- en cultuurcentrum Mansveld organiseert.

Amoureuze ontboezemingen worden afgewisseld met zintuiglijke opwellingen. De dichters laten de natuur spreken. 'Je zocht de bodem van je ziel en vond de aarde waarop je stond. Je keek naar de horizon en voelde de golfjes aanspoelen aan je voeten', rapporteert initiatiefnemer **Jos De Decker** in zijn gedicht *Aan zee*. Voor het *Liefdeslied van de aarde* selecteerde hij een veertigtal poëtische beschouwingen van gerenommeerde Vlaamse en buitenlandse auteurs, die op grote platen worden afgedrukt en mooi in beeld worden gebracht. Voor de keuze kon hij rekenen op de steun van **Stefaan Van den Bremt**, die de gedichten zonodig in het Nederlands vertaalde. Het parcours loopt langs hobbelige paadjes en veldwegen. Ook het bos en het kasteel van Gaasbeek zijn erin opgenomen. Er werden twee routes uitgestippeld. Echte poëziefreaks opteren voor de wandeling van 9 km. Het andere traject beperkt zich tot 4 km.

In de Mansveldhoeve worden streekfoto's van **Luc Cromphout** en **Luc Bohez** geëxposeerd. Van wereldreiziger **Ivo De Decker** krijgen we een beeldverslag van zijn fietstocht door China en Nepal. **Solange Abbiati** pakt uit met een groot paneel waarop verschillende schilderijen van haar kevers zijn samengebracht. De sculpturen van **Peter Van de Vijver** worden vaak vergeleken met het beeldhouwwerk van de Spaanse beeldhouwer Eduardo Chillida. In en rond de hoeve worden elk weekend bruisende activiteiten gepland. Op de openingsdag op zondag 1 juli is de Gezinsbond aan zet. Op de grote weide is er kinderspel en volksspelen. Terwijl hun ouders in alle rust aan een poëziewandeling deelnemen, kunnen hun jonge kinderen zich op het springkasteel of op de andere attracties vermaken.

De haikunamiddag is een vaste waarde op Artselingen, dit jaar op 8 juli. Vlaams-Brabantse beoefenaars van deze uit Japan geïmporteerde dichtvorm komen geregeld samen in Dilbeek. Sinds zelfs politiek hun hart aan de haiku hebben verpaid, is de populariteit toegenomen. Voor de Mexicaanse dag op 22 juli worden kosten nog moeite gespaard om er in samenwerking met de ambassade een zinderend feest van te maken. Eregast is de Mexicaanse filosoof, geschiedkundige en dichter **Victor Manuel Cardemas**. De

Het dubbele in een mens

BO
EK

Op uitnodiging van uitgeverij De Bezige Bij en Het Beschrijf komt de Amerikaanse auteur **John Irving** naar Bozar. VRT-journaliste Annelies Beck interviewt hem over zijn imponerende schrijverscarrière met uitschieters als *De wereld volgens Garp*, *Hotel New Hampshire*, *Bidden wij voor Owen Meany* en *De laatste nacht in Twisted River*. Irving zal enkele fragmenten voorlezen uit zijn jongste roman *In One Person*. Het is zijn meest politieke en controversiële boek sinds *The Cider House Rules*. De titel is gebaseerd op een speech in Richard II van William Shakespeare. Het hoofdpersonage Billy Abbott worstelt met

zijn bisexualiteit. Al van in zijn kindertijd heeft hij identiteitsproblemen. Hij wil zowel voor jongens als voor meisjes aantrekkelijk zijn, maar door die tweeslachtigheid kan hij zich moeilijk binden en blijkt eenzaamheid zijn lot. 'We worden gevormd door wat we begeren', besluit de man op zijn zestigste. In hoeverre Abbott lijkt op de schrijver moet de lezer zelf uitzoeken. Over autobiografische elementen in zijn romans doet John Irving altijd geheimzinnig. ■ LD

ZO · 3 JUN · 20.30

John Irving

Brussel, Bozar, www.bozar.be

de aarde

hoeve wordt helemaal ondergedompeld in een Mexicaanse sfeer. Bezoekers kunnen zich te goed doen aan spijs en drank uit het Midden-Amerikaanse land. Toch zullen honger en dorst vooral met muziek en poëzie worden gestild. ■ LUDO DOSOGNE

ZO · 1-8-15-22-29 JUL · 14.00 TOT 18.00

Artselingen

Elingen, Kunstencentrum Mansveld,
 02 532 57 11, www.mansveld.be

© ERWIN OLAF

agenda

**PO
 DIUM**
 KIDS

DI · 10 JUL · 20.00
**De piraten,
 alle buitenbeentjes aan dek**
 familiefilm in 3D
 Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

TOT 11 NOV
Muizenplaag in het kasteel
 audiotour
 Gaasbeek, Kasteel van Gaasbeek,
 02 531 01 30

LITERATUUR
 ZO · 3 JUN · 20.30
In one person
 John Irving
 Brussel, Bozar, www.beschrijf.be

**MU
 ZIEK**

1 EN 2 JUN · 20.30
Kořec
 De Nieuwe Snaar
 Grimbergen, CC Strombeek,
 02 263 03 43

ZO · 3 JUN · 11.00
Slagwerktrio Triatu
 Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

WO · 6 JUN · 20.00
Tomassini-Reinaudo Project
 Dilbeek, Den Tat,
 02 569 56 17

ZO · 24 JUN · 11.00
Met harpen ziel
 Lakshmi Matthieu
 Meise, GC De Muze van Meise,
 02 268 61 74

KLASSIEK
 24 AUG TOT 26 AUG
Weg van klassiek
 Info en reservatie:
 CC Westrand Dilbeek,
 02 466 20 30

**FI
 LM**

ZO · 3 JUN · 20.00
**Extremely loud and
 incredibly close**
 Alseberg, CC de Meent,
 02 359 16 00

DI · 5 JUN · 15.00 EN 20.30
Allez Eddy
 Grimbergen, CC Strombeek,
 02 263 03 43

Muizenplaag in het kasteel (tot 11/11)

8 JUN TOT 16 JUN
Brussels Film Festival
Brussel, Bozar en Flagey,
www.flagey.be

ZO · 10 JUN · 20.00
The iron lady
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI · 12 JUN · 20.30
Elena
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 17 JUN · 20.00
Monsieur Lazhar
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI · 19 JUN · 20.30
Detachment
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 22 JUN · 20.30
A Separation
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA · 23 JUN · 20.30
Rundskop
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 24 JUN · 20.00
My week with Marilyn
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

TOT 3 JUN
Aan tafel!
Brussel, Tour & Taxis,
www.expoaantafel.be

TOT 3 JUN
Retrospectieve Ward Lernout
Tervuren,
Hof van Melijn,
02 769 20 13

TOT 25 NOV
Locorail
François Schuiten
Schaarbeek, Autriquehuis,
Haachtsesteenweg 266,
www.autrique.be

5 JUN TOT 19 AUG
Exquisite corpses
Erwin Olaf
Gaasbeek, Kasteel van Gaasbeek,
www.kasteelvangaasbeek.be

10 JUN TOT 14 OKT
De Boeck in tekeningen
Drogenbos,
FelixArt Museum,
02 377 57 22

14 JUN TOT 19 SEP
Sense of Place
Summer of Photography
Brussel, Bozar,
www.bozar.be

14 JUN TOT 16 SEP
Michiel De Cleene
Summer of Photography
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

14 JUN TOT 26 AUG
Un regard
Kiripi Katembo
Pêcheurs de nuit
Abdoulaye Barry
Summer of Photography
Tervuren, Afrikamuseum

TOT 28 OKT
Geflitst in de wegberm
Meise, Nationale Plantentuin,
www.plantentuinmeise.be

TOT 25 NOV
Retrospectieve Posy Simmonds
Brussel, Stripmuseum,
www.stripmuseum.be

VR · 1 JUN · 14.00
Het kind in de kunst
Dilbeek, Saviocentrum, 02 569 34 58

ZA · 23 JUN · 21.00
Vuurvliegjes in het Zoniënwoud
Groenendaal,
parking Ganzepoortvijver,
02 377 52 10

ZO · 29 JUL · 14.30
Vlinderinitiatiewandeling
Sint-Genesius-Rode, brasserie Rodea,
02 305 72 02

TOT 30 JUN
Historische wandeling
Meise, Nationale Plantentuin,
www.plantentuinmeise.be

2 EN 3 JUN · 11.00
Visit
Kunstenaarsparcours
Brussel, La Bellone
(Vlaamsesteenweg 46),
www.parcoursvisit.be

8 TOT 16 JUN
Brussels Film Festival
o.a. masterclasses productiehuis
Lars Von Trier en over filmmuziek
Brussel, Flagey,
www.brusselsfilmfestival.be

ZA · 16 JUN · VANAF 20.00
Congolese avond
boekvoorstelling in twee talen
en dansavond
Dilbeek, Den Tat,
02 569 56 17

ZO · 19 JUN
Dag van de beiaard
Grimbergen,
www.grimbergen.be

ZO · 1-8-15-22-29 JUL
Artselingen
Elingen (Pepingen),
Kunstencentrum Mansveld,
02 532 57 11,
www.mansveld.be

ZA · 9 JUN · 17.30
Leeuw Rinkt
straatanimatie en optredens
o.a. Paul Severs
Sint-Pieters-Leeuw, Rink

VR · 29 ZA · 30 JUN ZO · 1 JUL
Couleur Café
Brussel, Tour en Taxis

Les Muffati, Weg van klassiek (24/8 tot 26/8)

Extremely loud and incredible close (3/6)

Sense of Place, Summer of Photography (14/6 tot 19/9)

ZA · 23 JUN · 16.00

Tropiscala

met o.a. Stoomboot,
Customs, CPeX
Overijse, Begijnhofplein

ZO · 24 JUN ZA · 30 JUN ZO · 1 JUL
Plazey Festival

Brussel, Elisabethpark Koekelberg

28 JUN TOT 1 JUL
Hee Tervuren

met o.a. Soulsister, The Scabs
en Les Truttés
Tervuren, centrum

4 TOT 6 JUL · 12.00-14.00

Boke Bijgaarden

Dilbeek, kasteel Groot-Bijgaarden

ZA · 7 JUL · 19.30

Zomerfestival

met o.a. Shameboy
en Garcia Goodbye
Diegem, De Cockplein

ZA · 7 JUL VANAF 14.00

Vijverfestival

met o.m. Gabriel Rios,
Sioen, Willow
Dilbeek, park gemeentehuis

ZA · 14 ZO · 15 JUL

Brosella Folk and Jazz

Brussel, Groentheater

ZO · 15 JUL · 11.30

Zalige zondag

met Jackobond
Hoeilaart, Kasteelhoeve,
Jan van Ruusbroeckpark

ZO · 29 JUL · 11.30

Zalige zondag

met Polk
Hoeilaart, Kasteelhoeve,
Jan van Ruusbroeckpark

10 TOT 19 AUG

Brussels Summer Festival

ZA · 11 AUG

Familiefestival Folkin'ro

met o.a. Gorki en Blaudzun
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve

ZO · 12 AUG · 11.30

Zalige zondag

met Jeuk (voor kinderen)
Hoeilaart, Kasteelhoeve,
Jan van Ruusbroeckpark

WO · 15 AUG

Zaventem zomert en rockt

kinderanimatie, optredens
Guy Swinnen en Les Truttés
Zaventem, Park Mariadal

MA · 20 AUG · 17.00

HH-festival

Wemmel, De Raedemaekerlaan

VR · 24 AUG ZA · 25 AUG

Jospop

Dilbeek, Ijsbergstraat

VR · 29 JUN

Vlaanderen Feest

reuzepicknick, kinderanimatie
en wandelingen
Asse, Zellik, Breugelbroek

ZO · 1 JUL · 11.30

Vlaanderen Feest

barbecue en animatie
Kraainem, GC de Lijsterbes

ZO · 1 JUL · 14.00

11-juliviering

fiets- en wandeltocht,
barbecue en concert
Wemmel, GC de Zandloper

ZO · 1 JUL · 15.00

11-juliviering

met o.a. The Pledge en Bart Herman
Sint-Pieters-Leeuw, Colomapark

VR · 6 JUL · 19.00

Vlaams Feest

met o.m. optreden Zesde Metaal
Dilbeek, Park

ZA · 7 JUL

Rode zingt

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve

ZA · 7 JUL

Vlaams volksfeest

concert en vuurwerk
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam

ZA · 7 JUL · 20.00

Vlaanderen zingt

Hoeilaart, Jan Van Ruusbroeckpark

ZA · 7 JUL · 21.00

Vlaamse feestdag

met Raymond van het Groenewoud
Sterrebeek, Hippodroom

ZO · 8 JUL · 11.00

Vlaamse feestdag

Grimbergen, gemeentehuis

ZO · 8 JUL · 12.00

Familiedag

kinderanimatie en optreden
Willem Vermandere
Diegem, De Cockplein

WOE · 11 JUL · 19.00

Vlaamse feestdag

met Beerselse koren en Kris Baert
Beersel, Domein Rondenbos

WO · 11 JUL · 20.00

Vlaanderen Feest

optreden Plan B
en Café Flamand (meezingconcert)
Vilvoorde, Bolwerkplein

Uit in de Rand

Op www.uitinderand.be verneem je wat er in de negentien gemeenten van de Vlaamse Rand allemaal te beleven valt op sociaal-cultureel gebied. Je kunt er perfect een avondje uit mee plannen. Naast theater, muziek, dans, enzovoort, vind je er ook de activiteiten van tal van verenigingen. Organisaties die hun activiteiten bekend willen maken, kunnen die trouwens zelf in de Uitdatabank invoeren via www.uitdatabank.be

Vlinderinitiatiewandeling (29/7)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de Uitdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de agenda, moeten ons hun informatie anderhalve maand voor het verschijnen ervan bezorgen. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – Uit in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de Uitdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
Uitdatabank.be

Een kasteel vol zotte muizen

Het kasteel van Gaasbeek is een muizenparadijs: al die meubels, al die kamers, die heerlijke lambriseringen! In de gloednieuwe audiotour voor families volg je muis Arnoldus XV en zijn zoon Arnoldus XVI door het hele kasteel. Je ontmoet er hun vrienden en familieleden, maar steekt ook heel wat op over al wat er in het kasteel te zien valt. TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Leen Renders van het Antwerpse productiehuis *Het geluidshuis* schreef het scenario voor de audiotour. 'Van het kasteel van Gaasbeek kregen we zo goed als carte blanche', vertelt ze. 'Het moest een verhaal worden dat geschikt was voor kinderen en er moest voldoende informatie over het kasteel en zijn geschiedenis in zitten. Voor de rest mochten we onze verbeelding de vrije loop laten.' Het geluidshuis maakte er een audiotour voor families met kinderen vanaf 6 jaar van. 'Een kind doet zo'n tour nooit alleen, maar in het gezelschap van zijn ouders, dus wilden we het verhaal ook voor die ouders aangenaam maken', zegt Leen

Renders. De scenariste verwerkte daarom hier en daar wat mopjes die over de hoofden van de kleine bezoekers heen gaan, maar mama's en papa's laten gniffelen. 'Zo zit er een scène in over de muizenfamilie de la Petite Commission, die in een pispot woont. Kinderen snappen het grapje over de kleine boodschap niet, maar het stoort hun beleving ook niet.'

Van vader op zoon

Muis Arnoldus XV (stem van Vic De Wachter) is zijn leven lang portier geweest in het kasteel van Gaasbeek. Hij kent er elk hoekje en gaatje op zijn duimpje. Vandaag geeft hij de fakkel door aan zijn zoon, Arnoldus XVI (Nico Sturm).

Die laatste moet wel nog een examen afleggen voor hij de portierspet van zijn vader over mag nemen. 'In elke kamer moet de jonge Arnoldus een vraag beantwoorden; hij mag maximaal drie foute antwoorden geven.' Ze kwam op het idee na een eerste bezoek aan het kasteel. 'Zo'n groot kasteel moet een paradijs zijn voor muizen. Zo veel plekjes waar ze zich kunnen verstoppen, waar ze kunnen wonen. Ik heb alle kamers bekeken vanuit het perspectief van een muis. Een bad is voor een muis geen bad, daarvoor is zo'n beestje veel te klein. Ik vroeg me dan af wat het wél zou kunnen zijn.' Zo vindt de familie de la Petite Commission dat ze in het mooiste huis van het hele kasteel woont: wie anders heeft er zo'n mooie woning met een dakterras en een zwembad?'

'Nadat ik het scenario klaar had en had voorgelegd aan de mensen van het kasteel, ben ik met de casting begonnen', vertelt Leen Renders. 'Welke acteur zou vorm kunnen geven aan de vadermuis? Wie zou de jonge Arnoldus een stem kunnen geven? Vic De Wachter en Nico Sturm leken ons geknipt voor de job.' De overige muizen worden gespeeld door Sara Vertongen, Hilde Heijnen, Günther Lesage, Bruno Vanden Broecke en Koen De Bouw. 'In elke ruimte komen de Arnoldussen andere muizen tegen. Zo zijn er twee bejaarde muizen die al vriendinnen zijn van toen ze kinderen waren en die elk jaar samen naar Spanje op vakantie gaan. Ergens anders komen ze de schoonmaakmuizen tegen. Het kasteel zit echt vol met zotte muizen.'

Opperste concentratie

Toen de audiotour voor het eerst aan het publiek werd voorgesteld, sloot Leen Renders aan bij een groepje met jonge kinderen. 'Als je zo'n hoorspel maakt, werk je toch vooral in je eentje, aan je computer. Zo'n eerste moment is dus spannend. Je ziet welke grapjes aanslaan, wanneer de aandacht het grootst is. Ik was vooral blij dat ook de allerjongste bezoekers zich een uur lang geconcentreerd hebben op het verhaal. Voor een zesjarige duurt een uur tenslotte lang.'

Een gids begeleidt de families tijdens hun audiotour. Je kunt het verhaal beluisteren via een speciale telefoon die je in het kasteel kunt krijgen. Wie wil, kan de tour ook via de site van het kasteel op zijn eigen MP3-speler downloaden. In dat geval kun je de muizen, hun verhalen en de begeleidende muziek in stereo horen.

www.kasteelvangaasbeek.be

TOT 11 NOV

Muizenplaag in het kasteel

audiotour

Gaasbeek, kasteel van Gaasbeek, 02 531 0130

Fanfare Zoniëngalm heeft jonge dirigent

Amateurmuziekmaatschappijen hebben het niet altijd makkelijk. De leden verouderen en een dirigent vinden is een opgave. Met Bram Mergaert (23) heeft de Koninklijke fanfare Zoniëngalm uit Jezus-Eik een van de jongste dirigenten van Vlaanderen kunnen strikken.

TEKST Willy Fluyt ■ FOTO Filip Claessens

Net voor nieuwjaar volgde Bram Mergaert zijn vriend Anthony Devriendt op als dirigent. Hij mocht meteen meewerken aan de voorbereidingen van het kerstconcert dat Zoniëngalm samen met de Koninklijke harmonie Justus-Lipsius uit Overijse hield. 'Op het concert kon ik er niet bij zijn, maar de commentaren waren lovend. Het gezamenlijk optreden bewijst dat een samenwerking tussen muziekmaatschappijen vruchten afwerpt. De Vlaamse amateurmuziekmaatschappijen zijn de laatste jaren omwille van verschillende

redenen te klein geworden. Een ervan is dat mensen veel meer ontspanningsmogelijkheden hebben dan vroeger. De fanfare van Jezus-Eik mag niet klagen, want hier is de jongste twee jaar niemand weggevallen. Dat betekent niet dat je niets moet doen om de groep te versterken. Laat ze bijvoorbeeld wat vaker een concert spelen. Of werk samen met andere maatschappijen. De muzikanten voelen zich zekerder als ze bijvoorbeeld met zes klarinetten in plaats van met drie op het podium zitten. Als er dan eentje een steek laat vallen, valt dat niet meteen op', zegt de jonge dirigent.

Bezige bij

Bram Mergaert groeide op in Bredene. Hij volgde het middelbaar onderwijs in Oostende en studeerde daarna aan het conservatorium van Brussel, waar hij met grote onderscheiding *master trompet* werd. Met het Erasmus-programma ging hij een half jaar naar Murcia in Spanje. Na zijn studies werd Bram freelance trompettist en dat is hij nog steeds. 'Dat betekent dat ik contracten van een korte duur krijg aangeboden en dat ik ga spelen waar men mij vraagt, maar ik speel toch hoofdzakelijk in het Brussels Philharmonic Orchestra. Als freelance muzikant weet je op voorhand dat

reizen erbij hoort. Ik zit regelmatig in Duitsland en nu ben ik net terug van een weekje Parijs. Het leuke daaraan is dat je telkens weer nieuwe contacten kan leggen.'

Bram Mergaert heeft zijn vaste stek in Gent. Hij is dirigent in Jezus-Eik en hij speelt ook nog bij de Koninklijke stadsharmonie van Oostende en bij de harmonie van Torhout. 'We zijn met een aantal mensen ook pas begonnen met een gloednieuw ensemble. Het Quintet Fortuna bestaat uit jonge mensen die, net als ik voor hun beroep met muziek bezig zijn, maar die toch wel eens wat eigen accenten willen leggen. De repetities van de fanfare in Jezus-Eik zijn op maandag. Mijn drukke agenda zorgt er wel eens voor dat ik er niet bij kan zijn. Dan springt Anthony Devriendt in. Af en toe eens van dirigent veranderen, houdt de muzikanten alert.'

In de vingers

Hij volgde een dirigentenopleiding in de hogere graad. 'Dat is lang niet voldoende. Ik denk dat je het een beetje in je bloed moet hebben. Ik wist al van toen ik nog heel jong was, dat ik *het* had. Er komt veel techniek aan te pas. Je moet met je handen duidelijk kunnen maken wat je van je muzikanten verwacht. Daarbij moet je steeds voor ogen houden dat je met amateurmuzikanten werkt. Je mag de lat niet te hoog, maar ook niet te laag leggen. Je moet de kwaliteiten en de beperkingen van al je muzikanten kennen en er rekening mee houden. Het zou leuk zijn als er nog een paar jonge muzikanten zouden bijkomen, maar ook wat oudere mensen en de talrijke buitenlanders die in Jezus-Eik wonen, zijn welkom bij onze fanfare.'

EN Young man takes the baton

Life is not always easy for amateur music ensembles. The members start to get on a bit and it is quite a task finding a conductor. With Bram Mergaert (23), the Zoniëngalm Band from Jezus-Eik has managed to bag one of the youngest conductors in Flanders. 'Conducting needs to be in your blood to some extent. It involves a lot of technique. You must use your hands to communicate what you expect of your musi-

cians, bearing in mind that you are working with amateurs. You cannot set the bar too high nor too low. You have to acknowledge the strengths and weaknesses of all the musicians and take these into account. It would be nice if there were a few more young musicians but older people and the many non-nationals living in Jezus-Eik are welcome to join our band', says Bram Mergaert.

Op naar een leefbare va

Op dit ogenblik zijn werken aan de gang in de vallei van de Voer. Die moeten ervoor zorgen dat deze waterloop een waardevolle rivier wordt. Op sommige plaatsen zit het nu immers niet snor met de ecologische en recreatieve kwaliteit van de vallei, maar daar komt stilaan verandering in. Wij gingen een kijkje nemen.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Filip Claessens

Met de steun van de gemeenten Tervuren en Bertem en van de provincie Vlaams-Brabant zet de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) haar schouders onder het Inrichtingsproject Voervallei. Dat maakt deel uit van het omvangrijke Landinrichtingsplan Plateau van Moorsel. Ter hoogte van Vossem, Leefdaal en Bertem komt het eerste deel daarvan, de groen-oranje stapstenen, tot ontwikkeling. Het is de voorbode van gelijkaardige ingrepen op andere plaatsen in de vallei. De ambities mogen er zijn en ze gaan de omwonenden en wandelaars in de toekomst verblijden met een aangename omgeving. Ook de natuur zal er wel bij varen, want de Voer moet verschillende ecologisch interessante stapstenen krijgen waardoor soorten makkelijker van Tervuren naar Bertem kunnen bewegen.

Natuurontwikkeling

Als je vertrekt aan het Twaalf Apostelenbos en stroomafwaarts het wandelpad langs de

Voer neemt, kom je ter hoogte van Vossem aan twee percelen waar de werken in uitvoering zijn. Het eerste (47 are) ligt aan de Dorpsstraat, het tweede (73 are) grenst aan de Voerhoek. Op het perceel aan de Dorpsstraat worden een bosje met een aangepaste randvegetatie van struiken aangeplant evenals knotwilgen. De oeverzone van de rivier wordt afgeschuind, een vispaaiplaats aangelegd en de rivier heringericht. Er komt ook een regulier beheer in de vorm van maaien en afvoeren van de vegetatie. Op het andere perceel gaat het om het verwijderen van afval, wilgen knotten, weidedalen verwijderen en een houtkant aanplanten. Wat het toekomstig onderhoud betreft, wordt gestart met hakhoutbeheer (regelmatig afzetten van bomen om ze weer te laten uitgroeien) en een maai-beheer met afvoer van het gras. Daardoor zullen de plekken een betere natuurontwikkeling kennen en doen ze dienst als stapstenen voor dieren en planten die zich langs de Voer verplaatsen. Zij zullen er het geschikte voedsel vinden omdat de monotone gras-

landen worden omgezet in bloemenweiden, omdat houtkanten bloemen, vruchten en schuilgelegenheid leveren en omdat op termijn de water- en oeverkwaliteit beter wordt.

Vier delen

Ter hoogte van Leefdaal gaat het om een perceel van 81 are achter het parochiecentrum dat dienst doet als speelplein voor de jeugdbeweging, een school en de speelpleinwerking van de gemeente. Hier gaat de VLM een avontuurlijk speelparkoers aanleggen, allerlei hagen en houtkanten aanplanten, de rivieroever verbeteren, een pad herstellen en nog veel meer. In het centrum van Bertem, tussen de Tervuursesteenweg en de Dorpsstraat zullen drie niet aaneengesloten percelen van 1,62 ha een ware facelift ondergaan. Behalve een resem aanplantingen is er de aanleg van een fruitpluktuin, een poel, een speel- en een vlindertuin gepland. De stenen rivieroever wordt verwijderd en een deel van de oeverzone afgegraven. Er wordt een vlonderconstructie bovenop de Voer geplaatst en een

AFSTAND
8 km voor drie locaties,
5 km voor eerste twee

Hei

bloemenweide aangelegd. Deze vierde zone ligt te ver weg van de drie andere om ze in één wandeling te combineren. Hier zullen de werken vermoedelijk pas starten rond augustus, afhankelijk van het weer.

De vier deelprojecten tonen aan dat je mits doelgerichte, plaatselijke ingrepen een positieve invloed kunt uitoefenen op de hele vallei. Daar varen mens en natuur wel bij, terwijl de algemene visie erachter niet uit het oog wordt verloren. Zo loont het meer dan ooit de moeite om de Voervallei met een bezoek te vereren, want met nabij gelegen troeven als het Zoniënwood, het Twaalf Apostelenbos en het kasteel van Leefdaal heb je een extra reden om een kijkje te gaan nemen. Voor de duidelijkheid: dit is geen lusvormige wandeling; je keert terug langs hetzelfde parkoers.

KAART

Topografische kaart:

NGI 32/1-2 (schaal 1:20 000).

huizentuinen

De oude watertoren op het rondpunt aan de Grootbosstraat in Alsemberg, die meer dan drie decennia dienst doet, wordt binnenkort afgebroken. Hij wordt vervangen door een futuristische watersilo, een van de enige in ons land en de eerste die het waterbedrijf TMVW laat bouwen.

simulatie TMVW

Futuristische watertoren

De huidige toren heeft een capaciteit van 500 m³, in de nieuwe watersilo zal dat vijf keer zo groot zijn. Toch is de silo maar iets hoger dan de oude watertoren, 31 m in plaats van 28 m. Dat komt omdat bij een klassieke watertoren het water opgeslagen wordt in een groot reservoir bovenin de toren, terwijl in een watersilo het hele gebouw met water gevuld kan worden. Dankzij die verhoogde opslagcapaciteit kunnen enkele oudere ondergrondse drinkwaterreservoirs verspreid over de gemeente buiten dienst gesteld worden.

De nieuwe watersilo werd ontworpen door het architectenbureau BEL Architecten uit Borgerhout. Zij wonnen de ontwerpwedstrijd die door de Vlaamse Bouwmeester was uitgeschreven. Het is een intrigerend ontwerp dat radicaal breekt met het traditionele beeld dat we van een watertoren hebben.

Het is een omgekeerde piramide uit beton, die onderaan 6 m breed is en bovenaan 24 m. Hij wijst met de neus naar het rondpunt en heeft geen noordelijke gevel. Een trap uit prefabelementen wentelt aan de buitenkant rond de toren en vormt samen met de technische uitrusting de enige decoratie. Tijdens het naderen van het rondpunt en de draaiende beweging geeft de toren een steeds veranderend beeld, aldus de architecten. Hij wordt groter en kleiner, hij wordt breder en smaller. Je ziet een zijkant of enkel een plat vlak. Het zonlicht bespeelt de verschillende zijden beurtelings en zorgt voor een contrastrijk spel van licht en schaduw.

De toren is al vergeleken met een reusachtige frietzak, maar de ontwerpers zien er liever een pijl in, een verwijzing naar de Brabantse Pijl die hier elk jaar voorbijkomt. Voor het terrein rond de nieuwe watertoren ontwierp de Brusselse landschapsarchitect Bjorn Gielen een sobere tuin. Enkele maaskeien vormen een zitplaats voor vermoeide fietsers. Een keermuur uit recuperatiesteen scheidt de site van de naastliggende akker. Doordat de site op een heuveltop ligt, die uitkijkt over de akkers met vergezichten naar Brussel en het Zoniënwood, zal de toren van kilometers ver te zien zijn.

Het is interessant om ook even de andere wedstrijdinzendingen te overlopen.

Kersten Geers en David Van Severen van Office Architecten stelden voor om naast de oude watertoren een serie kokers te bouwen die via een brug met de oude watertoren verbonden zouden worden. Daardoor zou een gigantisch venster op het landschap ontstaan, een landschapsbalkon. Het ontwerp van Ben-them Crouwel Architecten leunde misschien het dichtst aan bij het traditionele beeld van een watertoren. Zij vertrokken van een glas water dat werd uitvergroott tot een gigantische cilinder, die aan de buitenkant werd bekleed met golvende witte banden. Het meest spectaculaire ontwerp was van het befaamde Rotterdamse bureau West 8. Dat bedacht een gigantische waterdruppel op een blad die als een UFO boven de bomen van het Gasthuisbos zou uitsteken. De blinkende wanden zouden het landschap reflecteren en het zonlicht tot diep in het bos weerkansen. TEKST Paul Geerts

De hulporganisatie *Boeren op een kruispunt* begeleidt land- en tuinbouwers in Vlaams-Brabant en de Rand. 'De vele hulpvragen die wij beantwoorden, zijn maar het topje van de ijsberg', beklemtoont directeur Riccy Focke. TEKST Gerard Hautekeur ■ FOTO Filip Claessens

Boeren in nood

Wij nemen alle aanmeldingen van landbouwers ter harte. Bij een hulpvraag gaan onze medewerkers naar het bedrijf. Ze spreken af met de man én de vrouw, zodat ze een totaalplaatje krijgen van de probleemsituatie. Bij financiële problemen proberen ze allereerst het gezin te beschermen. Ze stellen voor om een aparte gezinsrekening te openen om het gezinsinkomen veilig te stellen (90

procent heeft géén gezinsrekening) en brengen de sociale zekerheid in orde. Vervolgens bekijken ze hoe ze het bedrijf kunnen helpen. Schulden en liquiditeitsproblemen komen vaak terug. De belangrijkste oorzaak is het ontoereikend inkomen', zegt Riccy Focke.

Kloof

'Volgens bepaalde studies genereert 20 procent van de boeren 80 procent van het

inkomen in de landbouw. Zij boeren uitstekend. De financiële problemen situeren zich vooral bij de 80 procent van de land- en tuinbouwers die maar over 20 procent van het landbouwincome beschikt. Een tegenslag met het klimaat, de instorting van de marktprijs of een ernstig gezondheidsprobleem kan zo'n bedrijf en het gezin van het ene op het andere jaar op de rand van het faillissement brengen.'

natuurlijk

Zorgzame papa

Door de langzaam maar zeker verbeterende waterkwaliteit van de Vlaamse beken en rivieren gaan de stekelbaarzen erop vooruit. Ze keren als eerste terug in beekjes waarvan de kwaliteit geleidelijk verbetert, al is nog een lange weg af te leggen vooraleer de soort weer zo algemeen wordt als voor de Tweede Wereldoorlog. Daarvoor zijn onze oppervlaktewateren nog te vervuild en moeten nog te veel huizen worden aangesloten op een waterzuiveringsinstallatie. Vooral in de Rand is de situatie voorlopig triest, maar ook daar is verbetering te verwachten aangezien Aquafin en de gemeenten hun zuiveringsinfrastructuur verder aanleggen.

Je zou het ze niet nageven als je ze ziet zwemmen, maar stekelbaarsmannetjes zijn eerder van het felle type. Ze maken de vrouwtjes actief het hof, maken zelf nesten en verdedigen die tegen mogelijke concurrenten of belagers. De tiendoornige stekelbaars is de algemeenste van beide soorten die bij ons voorkomen. De driedoornige variant is echter niet zeldzaam. Bij allebei neemt het mannetje de broedzorg op zich door de eitjes en de jonge visjes te verdedigen tegen predatoren en het nest voortdurend te bewaken. Tot ongeveer eind deze maand zijn beide soorten nog goed te herkennen aan hun paarkleed. Bij de tien-

‘Een boer of tuinder die rechtstreeks aan de consument levert, verwerft nog een behoorlijk inkomen, maar wie zijn landbouwproducten via de distributiesector en grootwarenhuizen verhandelt, ontvangt maar een derde van de winkelprijs. Daar bovenop heb je gigantische prijschommelingen. De analyse van de prijzen op de veiling spreekt boekdoelen: prei, sla uit serres en tomaten brachten in 2011 de helft minder op dan het jaar voordien. Als je

werkelijk alle kosten en arbeidstijd in rekening brengt, kom je tot de onthutsende vaststelling dat veel boeren netto per uur minder verdienen dan de seizoenarbeiders die ze tewerkstellen. Bovendien huren boeren dikwijls externe diensten in voor boekhouding en management en moeten ze door een administratieve rompslomp. Ik heb het bijgehouden: het gaat in totaal om veertien kaften met allerlei administratieve verplichtingen.’

Kwetsbaar

‘Specifiek voor de Rand is er het probleem van de ruimtelijke ordening. De verkavelingen en herbestedingen van gronden maken de toekomst van land- en tuinbouwers onzeker. Dat en financiële problemen en toenemende werkdruk liggen dikwijls aan de basis van relatieproblemen en echtscheidingen. De meeste boeren zijn terughoudend. Ze zijn te trots of te koppig om met hun problemen naar buiten te komen. Soms staat onze folder een half jaar op de schoorsteen vooraleer een landbouwer in nood beslist om ons te contacteren, meestal op het moment dat het water hem al aan de lippen staat. We worden geregeld geconfronteerd met zelfdoding of een poging daartoe. We hebben een zelfmoordpreventieplan uitgewerkt, doen een beroep op psychologen en proberen landbouwers in contact te brengen met welzijnsvoorzieningen.’

‘Een ander knelpunt in de Rand is dat weinig boeren lid zijn van een vereniging’, vervolgt Riccy Focke. ‘Dat komt deels door de werkdruk deels door de versnippering van de landbouwbedrijven. De afstand tussen de boeren onderling wordt groter. Het verklaart wellicht waarom boeren in de Rand meer

DE Bauern in Not

Die Hilfsorganisation Boeren op een kruispunt ('Bauern an einer Kreuzung') begleitet Landwirte und Gartenbauer in Flämisch-Brabant und im Rand. 'Die vielen Hilfsanfragen, auf die wir eingehen, sind dabei nur die Spitze des Eisbergs', hebt Leiter Riccy Focke hervor. 'Die finanziellen Probleme liegen vor allem bei 80 Prozent der Landwirte und Gartenbauern, die nur über 20 Prozent des Agrareinkommens verfügen. Pech mit dem Wetter, ein Zusammenbruch des Marktpreises oder ein größeres Gesundheitsproblem kann einen solchen Betrieb und die Familie von einem Jahr zum anderen an den Rand des Konkurses bringen.' Die bedeutendsten Ursachen sind das unzureichende Einkommen, der kostspielige Vertrieb und die enormen Preisschwankungen. Im Rand spielen auch die Fragmentierung, der Arbeitsdruck und die Isoliertheit eine Rolle beim Fortbestand eines landwirtschaftlichen Betriebs.

dan in andere regio's individualisten zijn. Bij problemen kunnen ze nagenoeg op niemand terugvallen. Bij het eerste contact met een landbouwgezin vragen we altijd wie hun familieleden, vrienden of kennissen zijn. Die vertrouwenspersonen zijn van levensbelang om de boeren uit hun isolement te halen.’

i Boeren op een kruispunt werd opgericht door de landbouworganisaties Boerenbond, het Algemeen Boerensyndicaat en KVLV- Agra. De vereniging wordt gesubsidieerd door de Vlaamse overheid en geniet de steun van de provincie. Voor Vlaams-Brabant kan men terecht bij Jos Decoster: jos@boerenopeenkruispunt.be

doornige is het mannetje dan heel donker tot zwart, met enkele felwitte buikstekels. Bij de driedoornige soort heeft het mannetje nu nog een vuurrode buik en keel. Deze laatste bouwt het nest op de bodem van een kleine beek, de tiendoornige hangt het op tussen de waterplanten. Deze laatste komt het meest voor in poelen en andere stilstaande wateren, uiteraard op voorwaarde dat een watervegetatie aanwezig is om zich voort te planten. Het menu bestaat vooral uit kleine ongewervelden als muggen- of andere larven. Ze eten echter ook het broed op van andere vissen en van kikkers of padden. Dat maakt ze bij natuur-

beheerders niet zo geliefd. Toch komen ze veel voor in stilstaand water waar ze in terecht komen doordat watervogels de eitjes ongewild meebrengen van elders, want die kleven aan hun poten of veren. Eens zo'n eitje in een poel terechtkomt, breekt het snel open en komt een klein visje tevoorschijn. Dat kan onmiddellijk voor zichzelf zorgen en vindt andere soortgenoten in hetzelfde water. Zo ontstaat op geen tijd een nieuwe populatie die zich snel ontwikkelt tot vele tientallen individuen. Dan nemen ze het territorium voor zich en is hun invloed op het aanwezige leven vrij groot vanwege de specifieke prooikeuze.

De ijsvogel is een liefhebber van stekelbaarsjes en andere kleine visjes. Als je ooit de kans krijgt te zien hoe deze behendige vogel zijn prooi weet te verschalken, mag je dat zeker niet nalaten. Vanaf een tak duikt hij pijlsnel in het water en neemt hij de vis in zijn bek. Meestal slaat hij hem eerst dood tegen een tak of, als hij hem toch levend opeet, zorgt hij ervoor dat de kop er eerst in gaat. Logisch, want als hij een stekelbaars achterstevoren opeet blijven de rugstekels vastzitten in zijn keel en kan hij verstikken of moet hij de vis weer uitbraken. Meteen is duidelijk waar de stekels voor dienen.

TEKST Herman Dierickx

Allochtonen allochtonen

Het ei van Columbus wordt het genoemd. Personen van allochtone afkomst, die hier al een tijd verblijven, inschakelen als brugfiguren om recent aangekomen allochtonen wegwijs te maken in de lokale leefwereld.

TEKST Luc Vanheerentals ■ FOTO Filip Claessens

De methode kreeg de naam *Toe-leiders in diversiteit* en werd in 2009 onder auspiciën van het Provinciaal Integratiecentrum Vlaams-Brabant (PRIC) uitgewerkt door de vzw Partners en Integratie (PIN) in Halle. Het proefproject, dat in 2010 in Halle van start ging, bleek dermate succesvol dat het PRIC het in 2011 ook invoerde in haar regionaal steunpunt Diest-Tienen. Wellicht in het na-jaar wordt het verder uitgebreid tot de regio's Vilvoorde en Asse.

Tewerkstellingskansen verhogen

Majid Karamati is afkomstig uit Iran. Hij arriveerde in 2006 alleen in ons land. Het duurde een hele tijd voor hij de nodige contacten kon leggen met lokale diensten en organisaties. Het PIN deed vorige jaar beroep op deze *ervaringsdeskundige*, die het allemaal zelf meemaakte, om andere nieuwkomers te helpen. 'Toen ik van het project hoorde, dacht ik onmiddellijk dat dit een job was voor mij. Ik had immers zo veel hindernissen ervaren toen ik in België aankwam en ben sterk ge-

motiveerd om andere nieuwkomers te helpen dergelijke problemen sneller te overwinnen', zegt Karamati. Een van zijn opdrachten was op vraag van een school allochtone leerlingen aan te spreken en te informeren in welke sporten ze geïnteresseerd zijn en vervolgens contacten te leggen met sportclubs.

'In 2009 zijn we in Halle met de voorbereidingen gestart. In 2010 realiseerden we 1.350 *toeleidingen*, in 2011 bijna 1.700. Momenteel hebben we in Halle dertien toeleiders in dienst, in Diest-Tienen acht', zegt Vanessa Sinis van het PRIC. De betrokkenen krijgen eerst een intensieve opleiding over de verschillende soorten diensten in hun regio evenals een zesdaagse competentietraining. Vervolgens werken ze een jaar voltijds in het zogenaamde artikel 60-statuuut van het OCMW, wat hen na afloop recht geeft op werklozensteun. 'In plaats van een leefloon te krijgen, worden ze tewerkgesteld door het OCMW en doen ze een eerste werkervaring op', aldus Sinis. Het project verhoogt de tewerkstellingskansen van deze allochtonen. Tot nog toe konden er in het kader van dit project al 32 personen aan de slag. PIN Halle verzamelde inmiddels de nodige middelen om een toeleider vast in dienst te nemen. De provincie, gemeenten en OCMW's dragen financieel bij, sinds kort ook de federale en Vlaamse overheid via de onlangs verkregen erkenning als lokale diensteneconomie.

Zelfredzaamheid

PIN zet toeleiders in tijdens permanentiementen om aanwezigen door te verwijzen naar de juiste diensten en organisaties. Gemeenten, OCMW's en andere organisaties kunnen hen ook inschakelen om hun werking beter bekend te maken bij allochtonen. Voorbeelden zijn schoolpoortacties om anderstalige ouders te stimuleren Nederlands te leren of hen wegwijs te maken op een jobbeurs. Drempels bij nieuwkomers, zoals taalproblemen, onwetendheid of onbekendheid met de plaatselijke leefsituatie, verschillende cultuurregels en gewoonten, kunnen zo sneller worden overwonnen. Samen met de gemeenten wordt er momenteel ook gewerkt aan lokale integratiegesprekken die de nieuwkomers informatie geven op maat van de gemeenten.

Kruid met achtergrond

helpen op weg

'In de praktijk worden toeleiders vaak ingeschakeld door gemeenten en OCMW's. Het kan echter even goed gaan om een school die vindt dat hun allochtone leerlingen meer aan vrijetijdsparticipatie zouden moeten doen, een gemeentebestuur dat een jobbeurs organiseert, een onthaalbureau, de VDAB of een ziekenhuis. In dergelijke gevallen komt de toeleider vanzelfsprekend in contact met de gezinnen van de betrokkenen en worden er vaak nog meer vragen gesteld. Ze informeren de nieuwkomers ook over de verwachtingen van de lokale samenleving, bijvoorbeeld over de verantwoordelijkheden van ouders in het onderwijs', vertelt Vanessa Sinis. 'Ze spreken de allochtonen aan in een taal die ze begrijpen, maar benadrukken ook het belang van het Nederlands zodat de nieuwkomers zichzelf sneller kunnen beredden.'

FR Des allochtones aident d'autres allochtones sur la bonne voie

On appelle cela het *ei van Columbus* (l'oeuf de Colomb). Faire appel à des personnes d'origine allochtone, qui séjournent ici depuis un certain temps déjà, pour faire le lien avec des allochtones qui viennent d'arriver récemment et les aider à se familiariser avec la vie locale. L'asbl Partners en Intégration (PIN) à Halle travaille depuis 2010 avec ces *Toeleiders in diversiteit*. Majid Karamati d'Iran assiste les nouveaux arrivants. 'Quand je suis arrivé en Belgique, j'ai rencontré personnellement de nombreuses difficultés pour trouver mon chemin. A présent, j'essaie de mettre les nouveaux arrivants sur la bonne voie.' Il semble que certains obstacles, tels que les problèmes linguistiques, l'ignorance ou la méconnaissance de la vie locale, des différences en matières de règles culturelles et de traditions, peuvent ainsi être plus facilement surmontés. En 2010 1.350 personnes ont été accompagnées à Halle et près de 1.700 en 2011.

Basilicum (*ocimum basilicum*) heeft zijn volksnaam **koningskruid** niet gestolen. Hij is afgeleid van het Griekse basilikon, wat koninklijk betekent. Het heeft een intense smaak en kan gebruikt worden in een brede waaier van gerechten.

Basilicum is niet meer weg te denken uit de mediterrane keuken. Beroemd van de caprese (tomaat, mozzarella en basilicum) en van de pesto. Basilicum smaakt bij alles waarin tomaten is verwerkt (salades, sauzen en soepen), groentegerechten en pizza's. Je kunt de basilicumblaadjes vers, gedroogd of in olijfolie gebruiken en de verse blaadjes scheuren, hakken of knippen. De geurige en aromatische bestanddelen van basilicum zijn vluchtig, wat het kruid alleen geschikt maakt voor koude toepassingen. Door het koken verliest het immers zijn aroma. Voeg het daarom pas op het allerlaatste moment toe aan warme gerechten of als de pan van het vuur staat, anders blijft er weinig van de geur en smaak over. Gedroogde basilicum kan wel worden meeverwarmd en is daarom geschikt voor pizza's, tomatensoep en tomatensaus en verleent het vlees- en visgerechten een pittige en bijzondere smaak. Bovendien maakt het een zware maaltijd licht verteerbaar. Op een blaadje verse basilicum kauwen kan een overhoop liggende maag verlichten. Ook zou het de geest stimuleren als je je wat loom voelt.

Hindoës heilige plant

Dit kruid komt oorspronkelijk uit Azië en is via India en het Midden-Oosten naar Europa gekomen. Ooit werd het door de Grieken en de Romeinen geïntroduceerd. Zij beschouwden het als een versterker van lichaam en geest. In India is basilicum de heilige plant van de hindoeïsten Vishnu en Krishna. Nog steeds wordt het rond de tempels gekweekt omdat het een beschermende werking zou bevatten, vooral rond de tempels van de godin van de vruchtbaarheid, schoonheid en goddelijkheid. Daarom wordt het kruid in de Indiase keuken vrijwel niet gebruikt. In het Oosten zet men de plant op graven. Bij de Egyptenaren werd het zelfs als kransen in grafkamers gevonden; in het Westen wordt het kruid nu vooral in de keuken gebruikt vanwege zijn aromatische eigenschappen.

In het Nero-café in Hoeilaart gebruikt chef-kok Dimitri Erkens basilicum in zijn Nerosaus bij meerdere gerechten. Voor die saus worden eerst champignons gestoofd met daarbij een

dikke eetlepel tomatenpuree, wat room, een soeplepel ketchup om het een beetje zoeter te maken, gekruid met peper, zout en gedroogde basilicum. Pas op het einde wordt de vers gesneden basilicum erbij gedaan. De saus wordt gepresenteerd bij verschillende gerechten zoals de scampi's Nero, de chateaubriand en de vegetarische tortellini met Nerosaus.

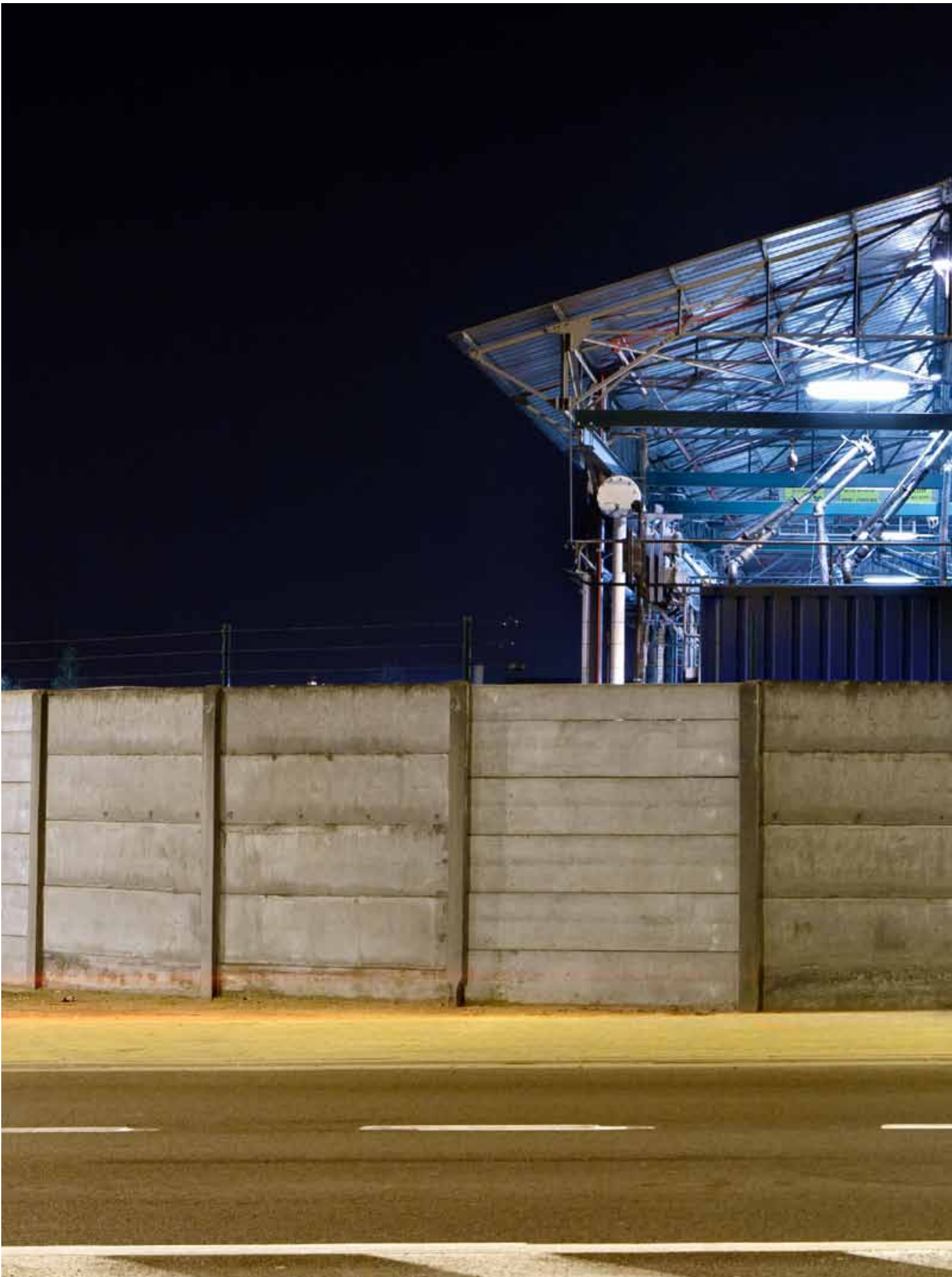
Handig en gezond

Deze plant moet elk jaar opnieuw gezaaid worden. Het enige wat het kruid nodig heeft voor een volledige ontplooiing van het aroma is een warm, zonnig plekje, beschut tegen de wind en in een humusrijke, goed doorlatende bodem. Het houdt dus van licht en veel zon. Het kruid heeft hoekige stengels waaraan de vele aromatische ovaalvormige bladeren groeien, die rijk zijn aan allerlei etherische oliën. Je hebt ze bovendien in heel wat verschillende varianten van kleuren, bladvormen en zelfs geuren, wat basilicum bijzonder aantrekkelijk maakt.

Je kunt het kruid niet alleen in de moestuin planten; ook in potten op je terras of balkon doet basilicum het prima. Een pot met verse basilicum op de venserbank houdt bovendien de vliegen weg. Zoals zoveel kruiden heeft ook dit kruid een heilzame invloed. De etherische oliën kalmeren de zenuwen, de geur ervan kan hoofdpijn verzachten. Zowel in verse vorm als in thee bevordert basilicum de spijsvertering en werkt het verlichtend bij kramp van maag en darmen. Bij hoesten of braakneigingen is het aftreksel van het kruid aan te raden. Het aftreksel kan ook gebruikt worden om wonden of een geïrriteerde huid te ontsmetten. Tegen oprispingen kan je zelfs een heuse basilicum-wijn brouwen, makkelijk zelf te maken. Neem hiervoor een handvol bladeren en laat deze gedurende drie dagen weken in een liter rode wijn. De blaadjes vervolgens goed uitduwen en eventueel zoetmiddel toevoegen. Drink één glas basilicumdrank na het eten. Van een aangename remedie gesproken!

TEKST Anne Baekens

i Onze medewerkster Anne Baekens gaat in de rubriek *kwestievensmaak*, samen met een aantal chef-koks uit de Rand, op zoek naar bijzondere, doodgevone of verrassende smaken. Deze maand sprak ze met Dimitri Erkens en Jaqueline Lynch, uitbaters van het Nero-café, Albert Biesmanslaan 1 in Hoeilaart, 02 657 33 45.

ZOEKT
Magie van licht, schaduw, vorm, beweging,
gebouwen en mensen

SFEER
Virtuele aanwezigheid van de mens
kleurt de nacht

FOTO
Vilvoorde,
19 maart, 22.20 uur

A portrait of Margarita Gjilkoli, a woman with blonde hair, wearing a blue patterned cardigan over a black top. She is resting her chin on her hands and looking directly at the camera with a slight smile.

Een bloem in de ruïne

Tijdens de oorlog in haar thuisland Kosovo trad ze op als vertaalster voor Britse journalisten. Later bouwde ze als assistente bij de Verenigde Naties het land zelf weer mee op. Margarita Gjilkoli grijpt te midden van ellende naar hoop.

TEKST Johan De Crom ■ FOTO Filip Claessens

Toen in de jaren '90 de oorlog in Joegoslavië uitbrak, was Kosovo een provincie van Servië-Montenegro. De minderheid aan Serviërs voerde er het gezag uit over een Albanese bevolkingsmeerderheid en dat moest een keer fout gaan. In het Joegoslavië van Tito werd Kosovo in 1974 nog erkend als een autonome provincie binnen de republiek Servië, met een eigen parlement, regering en rechtbank. Slobodan Milosevic maakte daar een eind aan in 1989, de Serviërs zwaaiden er opnieuw de plak. De oorlog in Joegoslavië en de onafhankelijkheid van Slovenië, Kroatië, Bosnië-Herzegovina en Macedonië, deden ook de Albanese Kosovaren na jaren van vreedzaam protest naar de wapens grijpen. De weerstand werd hardhandig neergeslagen, de Serviërs voerden etnische zuiveringen door of verjoegen de Albanese, de NAVO kwam met luchtbombardementen tussenbeide. In 2008 riep Kosovo zijn onafhankelijkheid uit.

Margarita had net haar studies Duitse taal- en letterkunde in Pristina afgerond, toen ze destijds met haar familie uit hun huis in Peja werd verdreven. 'Met mijn zus en mijn moeder vluchtte ik naar Montenegro. Mijn vader bleef achter om voor mijn zieke tante te zorgen tot hij zelf hoognodig naar Albanië moest ontsnappen. Mijn broer studeerde toen in Tirana en heeft mijn vader teruggevonden. Na een maand hebben we elkaar weer gezien, in Albanië. We hebben tranen met tuiten gehuild', vertelt Margarita. 'Onze tante hebben we nooit meer gezien. Erg triest. Een bevriende buur heeft haar naar een ziekenhuis gebracht. Allicht is ze daar overleden, maar elk spoor ontbreekt.'

Daadkracht

'Tijdens de oorlog ben ik vanuit Albanië opgetreden als vertaler voor journalisten van NBC, The Boston Globe en het Britse Channel 4. Ik was op dat moment de enige bron van in-

komsten voor onze familie', zegt Margarita. Zij is niet het type om bij de pakken te blijven zitten. Ze veert op tussen dood en kaalslag, denkt tussen miserie al aan morgen. Haar familie trof na de oorlog hun huis beroofd en vernield aan, maar het was toch niet afgebrand zoals dat van de burens. Margarita werd bij de Verenigde Naties assistente van een ingenieur die de regio moest heropbouwen.

Het is met die energie dat deze kwieke dame zich een weg in ons land baande. 'Mijn man is ook in Peja geboren, maar was al in 1992 naar België getrokken om geneeskunde te studeren. We waren nog maar enkele maanden samen, maar de liefde heeft de afstand overwonnen. Ik ben op 19 december 2001 in België geland. Samen met de euro', grapt Margarita. Al na drie weken trouwde het tweetal. Vier jaar later kreeg Margarita de Belgische nationaliteit.

Bon is goed

Margarita wilde geen tijd verliezen en volgde een opleiding Nederlands en maatschappelijke oriëntatie. Via de VDAB vond ze een baan bij onthaalbureau Tracé en na een tussenperiode is ze sinds 2010 aan de slag bij BON vzw (Brussels Onthaalbureau Nieuwkomers). Ze werkt er als *intaker* in de kantoren in Brussel en Sint-Jans-Molenbeek. 'Ik voer het kennismakingsgesprek en doe de trajectbepaling, onder meer door het niveau Nederlands van de nieuwkomers in te schatten. Ik denk dat ik de buitenlanders wel kan motiveren. Ik ben zelf een voorbeeld dat integratie kan lukken, niet?'

Margarita geniet van het rustige en vriendelijke Strombeek-Bever. Haar dochter Vita (8) en zoon Jorik (5) lopen er school in de Sint-Jozef basisschool. 'De sfeer onder de ouders is zeer positief. Op een spaghettivond avond snijden wij met plezier de groenten en we werken mee op alle ouder- en grootouderfeesten. Heel leuk.'

EN A flower in the ruins

When the war broke out in Yugoslavia, Margarita Gjilkoli from Kosovo had just completed her German language and literature studies in Pristina. She and her family were expelled from their home in Peja. 'I fled with my sister and my mother to Montenegro, my father arrived later, my brother was studying in Tirana. When we saw each other again a month later in Albania we cried our eyes out.' During the war she was based in Albania providing her services as a translator for journalists, then she worked for the United Nations helping to rebuild the region. She arrived in Belgium in 2001, in the wake of her husband who was studying medicine here. She has been taking Dutch and social guidance courses and is now facing the challenge of the Brussels integration centre for newcomers (BON). Other than that she enjoys looking after children and the peaceful environment of Strombeek-Bever.